

Türkiye’de Akademisyen Din Sosyologları Bibliyografyası

İhsan ÇAPCIOĞLU

Ar. Gör., Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi
e-mail: icapci@divinity.ankara.edu.tr

Abstract: *A Bibliography of The Academician Sociologist of Religions in Turkey. The scientific study of religion in the West began at the first quarter of the eighteenth century. During this time, numerous work on religion, especially sources of religion/religions had been published. However, history of sistematic and comparative study about the sociology of religion back to German sociologist Max Weber. Since his time, the scientific study of religion has also been carried out in Islamic and Turkish World. This paper introduces the works of 63 academician sociologist of religions in all Turkish theological faculties since 1949, covering their thesis, books, papers and translations.*

Key Words: *Bibliography, Academicians, Turkish Sociologist of Religions, Sociology of Religion.*

Tarihte bilinen tüm insan topluluklarında bir dine rastlanmakla birlikte modern din bilimi araştırmalarının târihi ancak iki asır öncesine dayanmaktadır. 18. Yüzyılın başlarında din olgusu üzerine yapılan araştırmaların psikoloji, antropoloji, etnoloji ve arkeoloji gibi alanlarda ve özellikle dinin kaynağı

problemi üzerinde yoğunlaştığı görülmektedir.¹ Rönesans, reform hareketleri ve coğrafi keşiflerle birlikte medeniyetler ve kültürler arası ilişkilerin artması, kültürün diğer alanlarında olduğu gibi din alanında da farklı inanç, gelenek ve dinlere sahip topluluklara ait malzemelerin derlenmesine imkan sağlamış ve özellikle etnoloji, etnografya ve folklor alanındaki çalışmalar bilim adamları açısından oldukça zengin bir literatüre ulaşmanın yolunu açmıştır.

Ortaçağın sonlarından itibaren Batı'nın sosyo-ekonomik yapısı hızla değişmeye başladı. Köyden kente göç hareketleri, büyük kentlerin ve metropollerin ortaya çıkışı (hızlı kentleşme) ve buna bağlı olarak toplumların hayatında meydana gelen büyük değişimler, bilim adamlarının ilgisini sosyal konulara yönlendiren başlıca etmenler oldu. Bütün bu gelişmeler, Sosyoloji ve toplumun dinî hayatı, din-toplum ilişkileri, dinî gruplar ve sosyal nitelikli dini olayların incelenmesini amaç edinen Din Sosyolojisi ilminin, içinde geliştiği İlahiyât ve Felsefeden ayrılarak bağımsız bir ilmi disiplin olarak ortaya çıkmasına zemin hazırladı.²

Batı'da yapılan ilk din sosyolojisi araştırmalarında, dinin sistematik bir metodoloji dahilinde incelenmesinden ziyâde, belli bir tekâmül çizgisine dayalı evrimci ve pozitivist açıklamalarla ele alındığı ve bu araştırmaların antropolojik bir karaktere sahip olduğu görülmektedir.³ Ancak, tarihi ve sistematik din sosyolojisi ilminin kurucusu kabul edilen Max Weber ile birlikte, din sosyolojisinin, dinî davranışlar ya da dinî karakterli sosyal davranışların ve gruplaşmaların incelenmesini amaçlayan bir disiplin haline geldiğini görmekteyiz. Dinin diğer sosyal kurumlarla ve özellikle ekonomi kurumu ile ilişkileri üzerine gerçekleştirdiği incelemelerde yöntem konusuna ayrı bir önem atfeden Weber, tarihi yaklaşım modelinin yanı sıra fonksiyonel modeli de kullanmış ve böylece karşılaştırmalı, tipolojik ve sistematik yaklaşıma dayalı araştırmaların ilk örneklerini vermiştir.⁴

Her ne kadar genel ve özel din sosyolojileri çerçevesinde tüm dinleri karşılaştırmalı ve sistematik açıdan incelemeyi düşündüğü eserini tamamlayamadan vefat etse de, Weber'in din sosyolojisi anlayışının etkileri Türkiye'ye kadar uzanmış ve özellikle Türk düşünürü Sabri F. Ülgener'in⁵ "sosyal insan" tipleşirmesi üzerinde etkili olmuştur. Weber sonrası dönemde süratle gelişen din sosyolojisi, gerek teorik ve gerekse ampirik karakterli pek

¹ Mehmet Taplamacıoğlu, "Dinler Bilimi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XIX, s. 41-47.

² Ünver Günay, *Din Sosyolojisi*, (3. Baskı), İnsan Yay., İstanbul 2000, s. 118.

³ Din sosyolojisi literatüründe tekâmülcü din nazariyeleri olarak bilinen bu teoriler, Auguste Comte'un Üç Hal Kanunu'na (La loi de trois états) dayanmakta ve dinin kaynağını, totem/toplum (Durkheim), büyü/bir takım sihri güçler (J. Frazer), ruh/rüya (A. Tylor) ve tabiat güçlerinde (M. Müler) aramaktadır. İnsanın tabiatında var olan din duygusunu ve kutsalı, basit toplumsal olaylara bağlayan ve böylece Avrupa'nın yaşadığı dinsel tecrübeyi bütün insanlığa genelleyen bu teoriler, başlıca ilgisi antropolojik ve etnolojik konular üzerinde yoğunlaşan bilim adamları tarafından geliştirilmiş ve savunulmuştur. (Bu konuda daha geniş bilgi ve eleştiriler için bkz. Taplamacıoğlu, *Din Sosyolojisine Giriş*, Ankara 1961, s. 53-70; Günay, *a.g.e.*, s. 121-148.

⁴ Günay, *Din Sosyolojisi*, s. 149.

⁵ Weber'in görüşlerinin Sabri F. Ülgener tarafından nasıl anlaşıldığı ve yorumlandığı konusunda yakın zamanda yapılan bir araştırma için bkz. Sefer Yavuz, *Sabri F. Ülgener'e Göre Din-İktisat-Ahlak İlişkisi*, (Basılmamış Yüksek Lisans Tezi), Ankara 2002.

çok araştırmamanın yapıldığı bir alan olarak diğer Avrupa toplumları arasında da itibâr kazanmış ve zamanla dünyanın diğer bölgelerinde de yayılımını ve gelişimini sürdürmüştür.

Batı dünyasında filizlenen ve gelişen modern din bilimi araştırmalarının yansımaları kısa süre sonra Türk toplumunda da görülmeye başlamıştır. Yakın dönemin ilk Türk sosyologları olarak bilinen Ahmet Rıza, Ahmet Şuayp, Bedî Nûri, Prens Sabahaddin, Mehmet Satı Bey, Celal Nûri, Mehmet İzzet ve Ziya Gökalp’in çeşitli sosyal konular arasında dînî konulara da eğildikleri anlaşılmaktadır. Le Play ekolünün Türkiye’deki temsilcisi olarak kabul edilen Prens Sabahaddin, dînî tezahürlerin toplumdan topluma değişen çeşitliliği üzerinde durmuştur. Durkheimci din anlayışına dayalı olarak özellikle din sosyolojisi konularında eserler veren Ziyâ Gökalp, İstanbul Dâr’ül Fünûn’unda “Dinî Sosyoloji” adı altında dersler okutmuş ve bu dersin notları daha sonra “Dinî İctimâiyat Notları” adı altında basılmıştır. Ord. Prof. Dr. Hilmi Ziya Ülken’in 1943’te te’lif ettiği “Dinî Sosyoloji” adlı eseri ise, Türkiye’de yazılan ve basılan ilk sistematik din sosyolojisi kitabıdır.⁶ Ayrıca, aynı yazar’ın “Dinî İctimâiyat” başlığıyla Felsefe ve İctimâiyat Mecmuasında yayınlanmış iki makalesi⁷ ve İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisinde yayınlanan “İptidâilerde İctimâi Bünye ve Din”⁸ adlı çalışması bu alanın öncülerindendir.

Türkiye’de akademik anlamda ilk Din sosyolojisi araştırmaları ise, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin 1949’da açılmasıyla birlikte başlamıştır. Bu tarihte ilk din sosyolojisi dersini Prof. Dr. Mehmet Karasan vermiştir. 1980’lerden itibaren sayıları yirmiyi aşan İlahiyat Fakülteleri kurulmuş; bu fakültelerde din sosyolojisi müstakil bir ders olarak okutulmaya başlanmış ve alınan yeni akademisyenlerle birlikte öğretim elemanı sayısı arttırılmıştır. Bugün Din sosyolojisi alanında uzmanlaşan bilim adamları, alanın ülkemizdeki gelişimine katkıda bulunmaya devam etmektedir.

Bu araştırmada, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesinin kuruluşundan günümüze kadar Türkiye’deki İlahiyat Fakültelerinde görev yapan akademisyen din sosyologlarının ve alanla ilgili yayınlarının tespiti amaçlanmıştır. Toplam 63 öğretim elemanından üçü vefat etmiş, üçü emekli olmuştur. Bir öğretim elemanı ise şu anda İlahiyat Fakültesi dışında görev yapmaktadır. Fakültelerdeki dağılım, en son bulunulan görev yerleri dikkate alınarak belirlenmiştir. Din Sosyolojisi ile ilgisi olduğu düşünülen yayınlar (yüksek lisans, doktora ve doçentlik tezleri; makale, bildiri, tercüme, ansiklopedi maddesi ve kitaplar) kayda geçirilmiştir. Tezler ve yazı sahibinin kısa süre içinde yayınlanacağını ifade ettiği araştırmalar dışında yayınlanmamış çalışmalar dikkate alınmamıştır. Ayrıca, kitap tanıtımı ve gazete yazıları ile alan dışı yayınlar (edebî eserler, şiirler vs.) göz önünde bulundurulmamıştır.

⁶ Ünver Günay, a.g.e., s. 184.

⁷ Bkz. H. Ziya Ülken, “Dinî İctimâiyat”, *Felsefe ve İctimâiyat Mecmuası*, İstanbul 1927, S. 4., s. 264-271; İstanbul 1927, S. 5, s. 321-332.

⁸ Bkz. H. Ziya Ülken, “İptidâilerde İctimâi Bünye ve Din”, *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi*, İstanbul 1959, S. 13-14., s. 35-57.

Akademisyenlerin sıralaması, üniversite adlarına göre alfabetik olarak yapılmış, aynı fakülte içindeki sıralamada ise akademik hiyerarşi dikkate alınmıştır.

Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Ankara)

Prof. Dr. Mehmet KARASAN

Makale:

1. "Din Sosyolojisinin Öncüleri ve Kurucuları", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1953), S. I, s. 61-69.
2. "İlk Yunan Düşüncesinde Din İلمي Denemeleri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. II, S. I, s. 21-27.

Kitap:

1. **Din Sosyolojisine Giriş** (Ders Notları), A.Ü.İ.F. Kütüphanesi, t.y., (43 sayfa).
2. **Sofistler ve Cemiyet Meselesi** (Ders Notları), A.Ü.İ.F. Kütüphanesi, t.y., (57 sayfa).
3. **Meslek Ahlâkı** (La Morale Profesaonelle), Emile Durkheim, M.E.B.Yay., Ankara 1962 [II. Baskı (XLIII; 63 sayfa)].
4. **Eflâtun'un Devlet Görüşü**, İstanbul 1964.

Prof. Dr. Hans FREYER

Doktora: Geschichte der Philosophie im achtzehnten Jahrhundert, Zugleich Philosophische Dissertation, Leipzig: Voigtländer, 1911.

Kitap:

1. **Theorie des objektiven Geistes. Eine Einleitung in die Kulturphilosophie.** Leipzig-Berlin: Teubner 1923, [120 sayfa]. Prometheus. Ideen zur Philosophie der Kultur. Jena: Diederichs 1923, [129 sayfa].
2. **Gemeinschaft und Volk. Sonderdruck.** Berlin: Junker und Dünhaupt, 1929, [20 sayfa].
3. **Soziologie als Wirklichkeitswissenschaft. Logische Grundlegung des Systems der Soziologie.** Leipzig-Berlin: Teubner 1930, [IV+310 sayfa].
4. **Einleitung in die Soziologie.** Leipzig: Quelle & Meyer, 1931 [149 sayfa].
5. **Revolution von rechts.** Jena: Diederichs 1931, [72 sayfa].
6. **Das Erwachen der Menschheit. Die Kulturen der Urzeit, Ostasiens und des vorderen Orients.** Berlin: Propyläen 1931, [XXVIII+626 sayfa].
7. **Pallas Athene. Ethik des politischen Volkes.** Jena: Diederichs 1935, [122 sayfa].
8. **İndüstri Çağı**, (Çev. Hüseyin Batuhan), İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Yayınları, İstanbul 1954 (103 sayfa).
9. **Theorie des Gegenwärtigen Zeitalters**, Deutsche Verlags-Anstalt, 1958 (260 sayfa).

10. **Sosyolojiye Giriş**, (Çev. Nermin Abadan), A.Ü.S.B.F. Yay., Ankara 1963 (I. Baskı: VIII+192; II. Baskı: VIII+254 sayfa).
11. **Din Sosyolojisi** (Ders Notları), (Çev. Turgut Kalpsüz), Ankara 1964.
12. **İctimai Nazariyeler Tarihi**, (Çev. Tahir Çağatay), (III. Baskı), Ankara 1977 (394 sayfa).

Prof. Dr. Mehmet TAPLAMACIOĞLU

Doktora: Türkiye'de Danıştay, İspanya Üniversitesi Hukuk Fakültesi, 1952.

Makale:

1. "Din Sosyolojisi Çalışmaları (Batıda ve Bizde)", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1960), C. VII, s. 55-61.
2. "Din Sosyolojisinin Yeri ve Tartışma Konusu Olan Meseleleri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1961), C. VIII, s. 45-50.
3. "Yaşlara Göre Dini Yaşayışın Şiddet ve Kesâfeti Üzerine Bir Anket Denemesi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1962), C. X, s. 141-151.
4. "Din ve Toplum Olaylarının Psikanaliz Bakımından Yorumu", *İstanbul Üniversitesi Edebiyat Fakültesi Sosyoloji Dergisi*, (1962-1963), S. 17-18.
5. "Din Sosyolojisinde Son Gelişmeler", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1963), C. X, s. 49-63.
6. "İstatistik ve Anket Usulleri (Örneklerle)", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1963), C. X, s. 133-139.
7. "Laiklik İlkesi ve Türkiye'deki Durum", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1963), C. XI, s. 35-53.
8. "Bazı İslam Bilginlerinin Toplum Görüşleri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1964), C. XII, s. 83-97.
9. "Din ve Toplum İlişkileri ve Dînî Gruplar", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1965), C. XIII, s. 13-20.
10. "Konfüçyüs: Feylesof ve Din Kurucusu", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1965), C. XIII.
11. "Dinler Bilimi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1973), C. XIX, s. 41-47.

Kitap:

1. **Regimenes de los Estrechos del Bosforo y de las Dardanelos**, (İspanyolca), L'Universite d'Ankara, 1954 (31 sayfa).
2. **Ville de Ankara et Son Universite**, L'Universite d'Ankara, 1954 (IV+31 sayfa).
3. **un Estudio Comporative Sobre el Consejo de Estado en Turquia**, (İspanyolca), L'Universite d'Ankara, 1955 (62 sayfa).
4. **Din Sosyolojisine Giriş**, A.Ü.İ.F. Yay., Ankara 1961, (VI+129 sayfa).
5. **Genel Sosyoloji Üzerine Bir Deneme**, A.Ü.İ.F. Yay., Ankara 1961, (II+88 sayfa).
6. **Karşılaştırmalı Dinler Tarihi**, A.Ü.İ.F. Yay., Ankara 1966, (XII+264 sayfa).

Prof. Dr. Mehmet Rami AYAS

Lisans Tezi: İbn Haldun'un Yöntemi Üzerine Bir Deneme, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi İslâm Felsefesi Anabilim Dalı, Ankara 1957 (5 Sayfa).

Doktora: Türkiye'de İlk Tarikat Zümreleşmeleri Üzerine Din Sosyolojisi Açısından Bir Araştırma, Ankara 1969 [Din Sosyolojisi alanında hazırlanan ilk doktora tezidir. Tez jürisinde: Ord. Prof. Dr. Hilmi Ziya Ülken, Prof. Dr. Mehmet Taplamacıoğlu ve Prof. Dr. Neşet Çağatay yer almıştır].

Doçentlik Tezi: Kur'an-ı Kerim'de Çalışma Kavramı: Sosyolojik Bir Yaklaşım, Ankara 1979.

Makale:

1. "Mehmet İzzet Bey'in Bir Yazısı", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1976), C. XXI, s. 285-301.
2. "Çalışma Kavramı Hakkında", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, (Ankara 1982), S. V, s. 79-87.
3. "Kur'an-ı Kerim'de Çalışma Kavramı", *İslam İlimleri Enstitüsü Dergisi*, (Ankara 1982), S. V, s. 89-112.
4. "Bir Gerçeklik Bilimi Olarak Sosyoloji ve Tahir Çağatay", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XXXIII, s. 11-41.
5. "Sosyoloji Üzerine", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1983), C. XXVI.
6. "Üniversite Gençliğinin Zihin Hayatı", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1987), C. XXIX, s. 263-266.

Bildiri:

1. "Felsefe ve Sosyal Bilimler Öğretimi ve Yayını Üzerine Birtakım Düşünceler", *I. Felsefe ve Sosyal Bilimler Kongresi*, Bildiriler.
2. "Topluluk ve Din Eğitimi", *Atatürk'ün 100. Doğum Yılında Türkiye I. Din Eğitimi Semineri*, İlahiyat Vakfı yay., Ankara 1981, s. 369-373.

Tercüme:

1. **İslâm Sûfilere**, Reynold A. Richoldson' (Mehmet Dağ, Kemal Işık, Abdulkadir Şener, Ethem Ruhi Fırlalı ile birlikte), Kültür Bakanlığı Yay., İstanbul 1978 (XVI+155 sayfa).
2. "Toplumun Sırf Dini Teşkilatlanması", Joachim Wach, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XIX, s. 175-192.
3. "Din Sosyolojisi Araştırmalarında Objektiflik", Edvard G. Vogt, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 1978), C. XXII, s. 297-305.
4. **es-Siyâsetü'l-Medeniyye**, Fârâbi, (Mehmet Aydın ve Abdulkadir Şener ile birlikte), İstanbul 1980.
5. **Hz. Muhammed Mekke'de**, W. Montgomery Watt, (Azmi Yüksel ile birlikte), A.Ü.İ.F. Yay., Ankara 1986 (IX+202 sayfa).
6. "Bilgi Sosyolojisi ve Din Sosyolojisi", Peter L. Berger ve Thomas Luckmann, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1988), C. XXX., s. 375-385.

7. **Çağdaş Sosyoloji Kuramları**, Ruth A. Wallace ve Alison Wolf, (Leyla Elburuz ile birlikte), İzmir 2002, (XXI+350 sayfa).

Kitap:

1. **Türkiye'de İlk Tarikat Zümreleşmeleri Üzerine Din Sosyolojisi Açısından Bir Araştırma**, A.Ü.İ.F. Yay., Ankara 1991 (80 sayfa).
2. **Kur'ân-ı Kerim'de Çalışma Kavramı: Sosyolojik Bir Yaklaşma**, Akademi Kitabevi, İzmir 1994 (84 sayfa).
3. **İslâm Gerçeği**, (Hüseyin Atay, Beyza Bilgin, Yaşar Nuri Öztürk, Arif Güneş ve Hasan Elik ile birlikte), A.Ü.İ.F. Yay, Ankara 1995.

Prof. Dr. Münir KOŞTAŞ

Lisans Tezi: Medreseler, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Eğitim Bölümü Anabilim Dalı, Ankara 1964 (40 Sayfa).

Doktora: La La'icisation de l'enseignement Puplic en Turquie' depuis 1923 Jusqu'à nos Jours, l'Ecole de Heutes Etudes, Sorbonne, Paris 1976.

Makale:

1. "La laicisation de l'etat Turc", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1985), C. XXVII, s. 339-346.
2. "De l'Enseignement traditionnel à l'enseignement moderne", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1986), C. XXVIII, s. 371-389.
3. "Din Sosyolojisine Giriş", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1986), C. XXVIII, s. 355-369.
4. "Auguste Comte'un Din Sosyolojisi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1987), C. XXIV, s. 67-73.
5. "Sosyalleşme", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1987), C. XXIX, s. 329-334.
6. "İbn Haldun'un Mukaddimesine Dair Bazı Müşahedeler I", *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1988), S. 14, s. 93-101.
7. "İbn Haldun'un Mukaddimesine Dair Bazı Müşahedeler II", *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1988), S. 15, s. 23-28.
8. "İbn Haldun'un Mukaddimesine Dair Bazı Müşahedeler III", *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1988), S. 16, s. 77-83.
9. "Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kuruluş ve Tarihiçesi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 1989) C. XXXI, s. 1-29.
10. "Max Weber'de Din ve Zihniyet", *Felsefe Dünyası Dergisi*, (Ankara 1993), S. 10, s. 30-35.
11. "19. Yüzyıl İdealist Felsefe Akımı ve Weberci Görüş", *Felsefe Dünyası Dergisi*, (Ankara 1994), S. 11, s. 31-36.
12. "Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Dünü, Bugünü)", *A.Ü.İ.F. Dergisi Cumhuriyetin 75. Yıldönümü Özel Sayısı*, (1999), s. 141-184.
13. "Türkiye'de Laikliğin Gelişimi (1920'den Günümüze Kadar)", *A.Ü.İ.F. Dergisi Cumhuriyetin 75. Yıldönümü Özel Sayısı*, (1999), s. 185-196.

Bildiri:

1. "Responsibilities and Duties of Muslim Scholars in The Modern World (Modern Dünyada Müslüman Alimlerin Sorumlulukları ve Görevleri)", *4 th Congress of League of Islamic Universities and Other Educational Institutions in Disseminating Islamic Culture*, Kualalumpur, Malaysia, 5-9 September 1988.
2. "Muhammed Hamdi Yazır'ın İctimai Görüşleri", *Elmalılı Muhammed Hamdi Yazır Sempozyumu*, 4-5 Eylül 1991 Elmalı, Türkiye Diyanet Vakfı Yay., Ankara 1993.
3. "Türkiye'de Laikliğin Gelişimi", *T. C. Diyanet İşleri Başkanlığı II. Din Şûrası*, Eylül 1998 Ankara.
4. "Cumhuriyet, Demokrasi, Laiklik ve İslam", *Yeni Sosyolojik Arayışlar Dünya'da ve Türkiye'de Farklılaşma, Çatışma, Bütünleşme, III. Ulusal Sosyoloji Kongresi*, 2-4 Kasım 2000 Eskişehir.

Tercüme:

1. "Doğu Arap Dünyasında Hukûkî Modernleşmenin Birkaç Yönü", *Al-Katifi, A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1985), C. XXVII, s. 327-337.
2. "Din ve Sanayi Öncesi Medeniyetten Sanayi Medeniyetine Geçiş", E. Pin, (*Essais de Sociologie Religieuse*, Paris 1967, s. 233-261'den tercüme), *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1987), S. 8-9, s. 95-104.
3. "Müslümanın Batı Aleminde ve Memleketine Dönüşte Karşılaştığı Problemler", Muhammed Hamidullah, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XXV, s. 419-436.
4. "Bir Ülkenin Kıymet Hükümleri ve Dini Müesseseleri Nasıl İncelenir?", Hervé Carrier, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1987) C. XXIX, s. 335-346.
5. "Amerika Birleşik Devletlerinde Laiklik", R. C. Macridis, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (1988), C. XXX, s. 245-265.

Kitap:

1. **Din Sosyolojisi Ders Notları**, Ankara 1990.
2. **Din Psikolojisi Ders Notları**, Ankara 1990.
3. **Dinler Târîhi** (Abdurrahman Küçük ve Mustafa Erdem ile birlikte), Anadolu Üniversitesi Açık Öğretim Fak. Yay., Eskişehir 1993 (233 sayfa).
4. **Üniversite Öğrencilerinde Dine Bakış**, T.D.V. Yay., Ankara 1995 (VIII+119 sayfa).

Doç. Dr. Niyazi AKYÜZ

Lisans Tezi: Ermeni Kilisesi ve Katoliklik 1-50. sayfalar, Ankara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dinler Tarihi Anabilim Dalı, Ankara 1985.

Doktora: Ankara'nın Boğaziçi Semtinde Dini Hayat ve Kentleşme Üzerine Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1994 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doçentlik çalışması: İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Din anlayışı (Ankara, Marmara ve Atatürk Üniversitesi Örneği), Ankara 2001.

Makale:

1. "Dinin Nesnelleşmesi", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 1998), C. XXXVII, s. 273-305.
2. "İslam’ın İlk Döneminde Hz. Muhammed’in Tebliğinin Psiko-Sosyal Temelleri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 1998), C. XXXVIII, s. 275-295.
3. "Dinin Mesajının Sosyo-Kültürel Muhtevası ve İslam", (Ankara 1998), *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XXXVIII, s. 295-309.
4. "Türkiye’de İslam’ın Kentsel Tezâhürlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım", *Türkiye Sosyal Araştırmalar Dergisi*, (1998), S. 1, s. 111-125.
5. "Dinlerin Teşekkülünde Dini Liderlerin Karizması", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 2000), C. XLI, s. 275-291.
6. "İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Din Anlayışı Ölçeği Üzerine Bir Pilot Araştırma", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 2002), C. XLIII, S. I, s. 123-134.

Yrd. Doç. Dr. Gülay CEZAYİRLİ

Doktora: Ankara’da Bir Mevlevî Topluluğu -Din Sosyolojisi Açısından Bir Araştırma-, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1996 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Dini Grup ve Toplumsal Grup", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XXXVII, s. 365-377.
2. "Şehir Bütün Bağları Çözer Sözü'nün Düşündürdükleri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, C. XXXIX, s. 269-378.

Ar. Gör. İhsan TOKER

Y. Lisans: 1940’lı Yıllar Sonrası Türk Sosyolojisinde Din Teması, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1999 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "İslam ve Laiklik", *İslami Araştırmalar Dergisi*, (1995), C. 8, S. 3-4, s. 218-222.

Tercüme:

1. **Müslüman Kardeşlerin Doğuşu**, Brynjar Lia, Yöneliş Yay., İstanbul 2000, (383 sayfa).

Ar. Gör. İhsan ÇAPCIOĞLU

Y. Lisans: Sosyal Değişme Sürecinde Din ve Kadının Toplumsal Konumu - Kastamonu Örneği-, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Tercüme:

1. "Çağdaş Göçmen Dinlerdeki Değişimler ve Dünya Çapında Etkileri", Fennang Yang-Helen Rose Ebaugh, *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Eylül-Aralık 2001), C. 4, S. 11, s. 163-196.
2. "Günümüz Din Sosyolojisi Üzerine Düşünceler", Peter L. Berger, *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Mayıs-Ağustos 2002), C. 5, S. 13, s. 187-199.
3. "İslam'a Hakettiği Değeri Vermeliyiz" (Recai Doğan ile birlikte), Annemarie Schimmel, *Tasavvuf Dergisi*, (Temmuz-Aralık 2003), s. 553-561.
4. "20. Yüzyılın İkinci Yarısında Din Sosyolojisi", James A. Beckford, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 2003), C. XLIV, S. I, s. 467-487.
5. "Küreselleşme ve Kollektif Kimlikler", Judit Bokser-Liwerant, *İslami Araştırmalar Dergisi*, (Ankara 2003), C. 16, S. 2, s. 281-293.
6. "Din ve Küresel Alan", Roland Robertson, *A.Ü.İ.F. Dergisi*, (Ankara 2003), C. XLIV, S. II., s. 257-272.

Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Erzurum)Prof. Dr. Niyazi USTA

Doktora: Sosyal Hareketlilik ve Din İlişkisi- Samsun/Havza/Ilıca Kasabası Örneği-, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1992 [Dan: Prof. Dr. Hüsnü Ezber Bodur].

Makale:

1. "İnsan, İslam ve Toplum", *Türk Yurdu Dergisi*, (1991), C. 11, S. 51, s. 43-47.
2. "Nasrettin Hoca Nüktelerine Sosyolojik Bir yaklaşım", (1996), *Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 2.
3. "Ahiret İnancında Yabancılaşmanın İktisadi Zihniyete Yansımaları", (1996), *Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 2.
4. "Ülke Kalkınması Bakımından Gençliğin Rolü ve Din", *Türk Yurdu Dergisi*, S. 107.
5. "Dini Sosyalleşme ve Atasözlerimiz", *Türk Yurdu Dergisi*, S. 108.
6. "Tasavvufun Doğuşunda Psikolojik ve Sosyolojik Âmiller", *Türk Yurdu Dergisi*, S. 109.
7. "Din, Devlet ve Toplum", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Eylül-Aralık 2000), C. 3, S. 8, s. 137-149.
8. "Osmanlı'da Siyaset Sosyolojisi Tarihçesine Kısa Bir Bakış", (2001), *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, S. 15, s. 61-74.
9. "Aklın Kullanımı, Hoşgörü ve Toplumsal Barış", (2001), *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, S. 16, s. 97-105.

Bildiri:

1. "Göç ve Din: Toplumsal Değişim Sürecinde Yeni Dini Yönelişler", *Uluslar arası Avrupa Birliği Şurası*, 03-07 Mayıs 2000, İstanbul.

Kitap:

1. **Menzil Nakşiliği: Sosyolojik Bir Araştırma**, Töre Yay., Ankara 1997 (164 sayfa).
2. **Ekonomi Ahlakı ve İnsan Kaynağı**, Aktif Yay., İstanbul 2001 (100 sayfa).

Yrd. Doç. Dr. Fazlı POLAT

Y. Lisans: Diyanet İşleri Başkanlığı Çerçevesinde Din-Toplum İlişkisine Bir Bakış (1980-1990), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Niyazi Usta].

Doktora: Sosyal Değişim ve Din İlişkisi, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2002 [Dan: Prof. Dr. Niyazi Usta].

Makale:

1. "Din-Devlet İlişkisi ve Diyanet", *Ekev Akademi Dergisi*, (Kış 2002), S. 10, Ankara, s. 119-128.
2. "Türk Toplumunda Zihniyet Oluşumu Açısından Dînî Sosyalleşme ve Karşılaşılan Bazı Problemler", *Atatürk Üniversitesi Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (Erzurum 2002), S. 19, s. 207-217.
3. "Türk Atasözlerinin Dinsel Algılarımız Üzerindeki Etkisi", *Kırgızistan Oş Memleketlik Universiteti Teologya Fakültettinin İlmî Jurnalı*, (2003), S. 3.

Ar. Gör. Şahin GÜRSOY

Y. Lisans: Milli Kimliğin Oluşumunda Dinin Rolü, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Niyazi Usta].

Makale:

1. "Bir Yolsuzluk Türünün Sosyo-Kültürel Çözümlemesi: Rüşvet", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Ocak-Nisan 2001), C. 3, S. 9, s. 63-77.

Ar. Gör. Mustafa MACİT

Y. Lisans: Halkın Din Çerçevesinde Beklentileri (Erzurum-Oltu Örneği), Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 2001 [Dan: Doç. Dr. Niyazi Usta].

Cumhuriyet Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Sivas)

Yrd. Doç. Dr. Durmuş TATLİLOĞLU

Y. Lisans: Din Görevlilerinin Sosyo-Ekonomik Yapılarına Sosyolojik Bir Bakış (Sivas İli Örneği), Cumhuriyet Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sivas 1989 [Dan: Prof. Dr. Yıldırım Arsan].

Doktora: Dînî Cemaatlerin Yapısal-Fonksiyonel Analizi (Kayseri ve Ankara İlleri Rufai Cemaati Örneği), Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1995 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Makale:

1. "Din Görevlilerinin Toplumsal Yapı İçerisindeki Konumlarına Sosyolojik Bir Bakış", *C.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1996), S. 1.
2. "Kubrevî Tarikatının Türkmenistan'daki Etkisi", *Cumhuriyet Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1999), S. 3.
3. "Türkmenistan'da Sosyo-Ekonomik yapı ve Dînî Hayat", *Cumhuriyet Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1999), S. 3.
4. "Türkmenistan'da Hayatın Çeşitli Safhaları İle İlgili İnanç ve Uygulamalar", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, (Ekim 1999), S. 2.
5. "Türkmen Irımları (Halk İnançları)", *Cumhuriyet Üniv. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2000), S. 4.
6. "Türkmenistan'da Bazı Kutlamalar (Bayramlar ve İnanışlar)", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, (Ocak 2000), S. 3.
7. "Din Sosyolojisi Açısından Türkmen Ailesi ve Kuruluşu: Düğün, Nikah ve Boşanma", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, S. 9-10.

Kitap:

1. **Türkmenistan'da Dini ve Tarihi Ziyâret Yerleri**, Emek Matbaası, Sivas 2002.

Yrd. Doç. Dr. Selim EREN

Y. Lisans: Günümüzde Sorular ve Cevapların Işığında Dini Hayata Sosyolojik Bir Yaklaşım, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1994 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doktora: Sosyolojik Açından Ordu Yöresi Alevîliği, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2002 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Cemaatsel Oluşum ve Dinin Rolü", (Ankara 2000), *Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 3, S. 7.
2. "Ordu'da Toplumsal Yaşam", **Dünden Bugüne Ordu**, Konya 2000.

Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Adana)

Yrd. Doç. Dr. Abdullah ALPEREN

Doktora: Çağımız İslam Dünyasında Modernleşme Hareketleri ve Türkiye'deki Etkileri, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1998 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Bildiri:

1. "Türkiye'de Din Anlayışları ve Kadının Eşitsizliği Söylemi Üzerine", *IV. Ulusal Sosyoloji Kongresi*, 16-18 Ekim 2003 Sivas.

Kitap:

1. **Sosyolojik Açıdan Türkiye'de Modernleşme ve İslâm: Çağımız İslâm Dünyasında Modernleşme Hareketleri ve Türkiye'deki Etkileri**, Karahan Kitabevi, Adana 2003 (V+431 sayfa).

Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Diyarbakır)

Doç. Dr. Ejder OKUMUŞ

Y. Lisans: Kur'an'da Toplumsal Çöküşün Nedenleri, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Mehmet Bayyigit].

Doktora: Osmanlı Devleti'nde Tanzimat Dönemi Din-Devlet İlişkisi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1999 [Prof. Dr. Zeki Arslantürk].

Makale:

1. "Anayasal Din ya da Akılcı Fundemantalizm", *Kitap Dergisi*, (Mart 1996), S. 76, s. 36-37.
2. "Toplumsal Çözülmenin Sosyolojisi", *Kitap Dergisi*, (Haziran 1996), S. 79, s. 3-9.
3. "Okumak Bir Ayrıcalıktır", *Kitap Dergisi*, (Temmuz 1996), S. 80, s. 7-13.
4. "Günümüz Sosyolojisi ve Dinamikleri Üzerine Orhan Türkdoğan ile Söyleşi", *Kitap Dergisi*, (Ağustos-Eylül 1997), S. 86, s. 36-46.
5. "Umut ve Siyasi Manipülasyon", *Kitap Dergisi*, (Ağustos-Eylül 1997), S. 89, s. 3-5.
6. "İbn Haldun ve Osmanlı'da Çöküş Tartışmaları", *Dîvân*, (1999/1), S. 6, s. 183-209.
7. "Din-Toplum İlişkilerinde Dînî Meşrûiyet ve Dînî Meşrûiyet Bağlamında Geçen Yüzyıla Bakmak", *Dicle Ü. İlahiyat F. Dergisi*, (2001), C. 3, S. 1, s. 81-94.
8. "Boş Zamanlar ve Din I", *Dicle Ü. İlahiyat F. Dergisi*, (Diyarbakır 2001), C. 3, S. 2, s. 53-83.
9. "Din-Devlet İlişkilerine Meşrûiyet Kavramı Etrafında Bir Yaklaşım", *Marife Dergisi*, (Kış 2002), S. 3, s. 7-29.
10. "Kuzey Kıbrıs Türk Cumhuriyeti'nde Sosyal ve Dînî Hayat –Alan İçi Köyü Örneği-", *Akademik Araştırmalar Dergisi*, (2002), S. I, s. 181-198.
11. "Tabii Afetler, Din ve Toplum –Marmara Depremi Örneği-", *İslami Araştırmalar Dergisi*, (2002), C. 15, S. 3, s. 339-373.
12. "Küreselleşme ve Medeniyetler Arası Diyalog", *Marife Dergisi*, (Güz 2002), S. 2, s. 115-132.

- 13."Güncelliğini Yitirmiş Bir Oryantalizmden Global Sosyolojiye Geçiş İmkânı", *Marife Dergisi*, (Kış 2002), Yıl: 2, S. 3, s. 253-260.
- 14."Osmanlı Şibih-Laik Tanzimat Devleti'nin Oluşumunda Hukuk Alanında Kendini Gösteren Laikleşmenin Belirtileri", *Kamu Hukuku Arşivi*, (2002), 5/2, s. 103-121.
- 15."Boş Zamanlar Sosyolojisi", *Akademik Araştırmalar*. (Mayıs-Ekim 2002), S. 13, s. 163-204.
- 16."Bir Din İstismârı Örneği Olarak Gösterişçi Dindarlık", *İslamiyat*, (Ekim-Aralık 2002), C. 5, S. 4, s. 193-205.

Bildiri:

1. "Din-Toplum İlişkilerinde Dînî Meşrûiyet ve Dînî meşrûiyet Bağlamında Geçen Yüzyılın Sosyal Görünümü", *Felsefe ve Din Bağlamında Geçen Yüzyıla Bakmak (Panel)*, 09.12.1999, Van.
2. "Küreselleşme ve Medeniyetler Arası Diyalog", *Diyalog ve Barış (Panel)*, 18.05.2001, Diyarbakır.
3. "Toplumsal Eşitliksizliklerin Meşrûiyet Kazanmasında Dinin Rolü", *IV. Ulusal Sosyoloji Kongresi*, 16-18 Ekim 2003 Sivas.

Tercüme:

1. **Aydınlara Umut Çağrısı**, Ali Şeriatî, İnkılap Yayınları (96 sayfa).
2. **Hacc**, Ali Şeriatî, Şura Yayınevi, İstanbul 1999 (208 sayfa).
3. "Umut Sosyolojisi ve Sosyolojinin Umutları", Henri Desroche, *Dicle Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2000), C. 2, s. 265-272.

Kitap:

1. **Kur'ân'da Kur'ân**, Dünya Yay., İstanbul 1994 (207 sayfa).
2. **Türkiye'nin Laikleşme Serüveninde Tanzîmât**, İnsan Yay., İstanbul 2000 (576 sayfa).
3. **Kur'ân'da Toplumsal Çöküş** (II. Baskı), İnsan Yay., İstanbul 2002.
4. **Gösterişçi Dindarlık**, Pınar Yay., İstanbul 2002 (351 sayfa).
5. **Toplumsal Değişme ve Din**, İnsan Yay., İstanbul 2003 (240 sayfa).
6. **Meşrûiyet Ekseninde Din ve Devlet**, Pınar Yay., İstanbul 2003 (248 sayfa).

Ansiklopedi Maddesi:

1. "Osmanlı Devleti'nde Değişim Süreci ve III. Selim Öncesi Yenileşme Zamanları", **Türkler**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 2002), C. 11, s. 27-33.
2. "Tanzîmât'ın Dili", **Türkler**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 2002), C. 15, s. 139-147.
3. "İkinci Mahmut Dönemi Yenileşme Çabaları", **Türkler**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 2002), C. 14, s. 647-655.

Dr. Ahmet TAŞĞIN

Y. Lisans: Ereğli ve Çevresindeki Alevîlerde Dînî ve Sosyal Hayat, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1997 [Dan: Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Doktora: Diyarbakır ve Çevresindeki Türkmen Alevilerinde Dini Hayat, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003, [Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Bektâşlık-Kızılbaşlık Eleştirileri", *Folklor/Edebiyat Alevilik Özel Sayısı I*, (2002/1), S. 29, s. 75-91.
2. "Alevî İnancı: Bir Alan Araştırmasının Sonuçları", *Folklor/Edebiyat Alevilik Özel Sayısı II*, (2002/2), S. 30, s. 53-85.
3. "Dersim/Tunceli Alevîliğinin Yeniden İnşâsı", **Bilgi Toplumunda Alevilik**, (Hazırlayan: İbrahim Bahâdır), Alevî Kültür Merkezi Yay., (Ankara 2003), s. 303-311.
4. "Diyarbakır’da Geleneksel Bir Meslek: Puşicilik", *Folklor/Edebiyat*, (2003/3), S. 35, s. 65-73.
5. "Yezidilik Konulu İki Yazı Üzerine", *Tarih ve Toplum*, (Eylül 2003), C. 40, S. 237, s. 40-49.

Bildiri:

1. "Anadolu’da Yok Olmaya Yüz Tutan Dînî Topluluklardan: Yezidiler", *Uluslararası Anadolu İnançları Kongresi*, 23-28 Ekim Ürgüp/Nevşehir-2000: Ervak Yayınları, Ankara 2001, s. 731-752.
2. "Turabdin-Midyat ve Çevresi İnanç Önderleri", *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Önderleri Kongresi*, Başkent Öğretmenevi, 23-28 Ekim 2001, Tüksev Yayınları, Ankara 2002, s. 837-851.
3. "Siverek’te Dövme Geleneği", *Tarihte Siverek Sempozyumu*, 13-14 Ekim 2001 Siverek, s. 229-233.
4. "Âyet’ten Nefese: Alevî-Bektâşî Edebiyatında Dönüşüm", *Alevî-Bektâşî Edebiyatı Sempozyumu, Yol Dergisi*, (Temmuz-Ağustos 2002), S. 18, s. 28-43.
5. "Anadolu’nun Yok Olmaya Yüz Tutan Zenginliklerinden: Süryânîler", *VI. Milletlerarası Türk Halk Kültürü Kongresi, Genel Konular Seksiyon Bildirileri*, 18-22 Haziran 2001 İçel: Kültür Bakanlığı Yayınları, 2002, s. 205-227.
6. "Din, Târih ve Sosyal Yaşamlarıyla Süryânîler" (Konferans), 20 Mart 2003 ODTÜ Ankara.
7. "Geleneksel Dövme Kültürü" (Konferans), 21 Mart 2003 ODTÜ Ankara.

Tercüme/Sâdeleştirme:

1. **Yezidler: Târih-İbâdet-Örf ve Âdetler**, Mahmut Bilge, (Sâdeleştiren ve Yayına Hazırlayan Ahmet Taşğın), Kalan Yayınları, Ankara 2002 (72 sayfa).
2. Hüseyin Hüsamettin (1), "Baba İshâk ve Baba İlyâs", Amasya Tarihi (2), (sâdeleştirme), *Yol Dergisi*, (Ocak-Şubat 2003), S. 21, s. 81-90.
3. **Anadolu'nun Dînî Sosyal Tarihi**, Hilmi Ziya Ülken, (Çeviren ve Yayına Hazırlayan: Ahmet Taşğın), Kalan Yayınları, Ankara 2003 (188 sayfa).

Dr. Mustafa TEKİN

Y. Lisans: Mevlana Celâleddîn-i Rûmî'de Din ve Toplum, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Doktora: Türkiye'de Aydın Kadınlara Göre Din ve Kadın, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2003, [Dan: Doç. Dr. Mehmet Bayyığıt].

Makale:

1. "İslâm'ın Postmodern İmkânı", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 2000), S. 10, s. 561-575.
2. "Mevlâna Celâleddîn Rumi's Understandings of Human and Society", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Güz 2001), S. 12, s. 123-134.
3. "Ramazan: Yeni Bir Başlangıcın Sürekliliğe Dönüştürülmesinin İmkânı", *Umran Dergisi*, (İstanbul 2001), S. 88.

Tercüme:

1. "Aydınlanma: Felsefî Temeller", Irwing M. Zeitlin, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (Bahar 2002), S. 13, s. 229-237.

Kitap:

1. **Kutsalın Serüveni / Modern ve Postmodern Süreçte Dinin Sosyolojik Açılım İmkânı**, Açılım Kitap Yay., İstanbul 2003 (320 sayfa).

Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (İzmir)Yrd. Doç. Dr. Adil ÇİFTÇİ

Y. Lisans: Erol Güngör Üzerine Bir Monografi Denemesi, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 1989 [Dan: Doç. Dr. Erdoğan Fırat].

Doktora: Fazlur Rahman'ın İslâmî Yenilikçisine Yorumlayıcı Bir Bakış, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 1998 [Dan: Prof. Dr. Erdoğan Fırat].

Makale:

1. "Gelenek ve Modern Durum Arasında Fazlur Rahman ya da 'Anlam Sorunu' ve 'Anlama Sorunu'", *İslâmiyat*, (Nisan-Haziran 1998), C. 1, S. 2, s. 53-61.
2. "Fazlur Rahman'ın Dinamik Şerîat Anlayışı –Değişimin Teolojik ve Sosyolojik Zorunluluğu-", *İslâmiyat*, (Ekim-Aralık 1998), C. 1, S. 4, 171-203.
3. "Bir Tutku Olarak Toplumbilimi", **Toplumbilimi Yazıları**, Anadolu Yay., İzmir 1999.
4. "Din İstismârı: Kavramsal ve Kuramsal Bir Çalışma –Sosyolojik Bir yaklaşım", *İslâmiyat*, (2000), C. 3, S. 3, s. 11-28.
5. "Fazlur Rahman'ı Anlamak mı, Onun Sırtından 'İyi Müslüman' Olmak mı?", *İslâmiyat*, (Ocak-Mart 2000), C. 3, S. 1, 131-139.
6. "Toplumbilimi, Teoloji ve Bilgi Sosyolojisi", **Din ve Modernlik–Toplumbilimi Yazıları I-**, Ankara Okulu Yay., Ankara 2002.
7. "İslâm Araştırmaları İçin Bir Bakış Açısı Önerisi", **Ethem Ruhi Fığlalı'ya Armağan**, Vadi yay., Ankara 2002.
8. "Sosyal Bilimlerde Köklü Tartışmalar", *Dokuz Eylül Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2003), C. XVII, s. 3-29.

Bildiri:

1. "Kur'ân'ı Okumak", *Kur'ân'ı Anlamada Tarihsellik Sorunu Sempozyumu*, KURAV, Bursa 2000.

Tercüme:

1. "İslâm Araştırmaları ve İslâm'ın Geleceği", Fazlur Rahman, *İslâmi Araştırmalar Dergisi*, (Yaz-Güz 1994), C. 7, S. 3-4, s. 315-320.
2. "İslâm'da Başkaldırı Hukuku", Fazlur Rahman, *İslâmi Araştırmalar Dergisi*, (1995), C. 8, S. 2, s. 133-138.
3. **Toplumbilimi Yazıları**, Anadolu Yay., İzmir 1999.
4. "İslâm'da Şûra İlkesi ve Toplumun Rolü", *İslamiyat*, 1999, C. II, S. II.
5. **İslâmî Yenilenme: Makaleler I**, Ankara Okulu Yay., Ankara 2000.
6. **İslâmî Yenilenme: Makaleler II**, Ankara Okulu Yay., Ankara 2000.
7. **İslâmî Yenilenme: Makaleler III**, Ankara Okulu Yay., Ankara 2001.
8. **Din ve Modernlik –Toplumbilim Yazıları I-**, Ankara Okulu Yay., Ankara 2002.

Kitap:

1. **Fazlur Rahman İle İslâm'ı Yeniden Düşünmek**, Kitâbiyat Yay., Ankara 2001.
2. **Nasıl Bir Sosyal Bilim: Temel Sorunlar ve Yaklaşımlar**, Kitâbiyat Yay., Ankara 2003 (168 sayfa).
3. **Anlayıcı Yaklaşım ve Din Sosyolojisi İçin Bazı Uzanımlar –Empirik Bir Deneme-**, Kitâbiyat Yay., Ankara 2003.

Ar. Gör. Lütfü ÜLVER

Y. Lisans: Peter L. Berger'in Sosyoloji Anlayışına Göre Modern Toplumda Din Sorunu, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2002 [Dan: Prof. Dr. M. Emin Köktaş].

Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Kayseri)

Prof. Dr. Ünver GÜNAY

Doktora: La Vie Sociale et Religieuse à Küre, Sorbonne Üniversitesi, Paris 1974.

Makale:

1. "Zenci Afrika'da İslâmiyet'in Yayılışının Belli Başlı Safhaları", *Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Tayyib Okuç Armağanı*, (Ankara 1978), s. 147-157.
2. "Zenci Afrika'da İslâmiyet'in Yayılışının Temel Etkenleri", *Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi*, (Ankara 1980), S. 4, s. 105-118.
3. "Din ve Toplumsal Farklılaşma", *Atatürk Üniversitesi İslâmî İlimler Fakültesi Dergisi*, (1982), S. 5, s. 71-86.
4. "Mağrib Müslümanlığının Bazı Sorunları", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Erzurum 1986), S. 6, s. 181-1999.
5. "Max Weber'in Din Sosyolojisi", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 1986), S. 3, s. 323-351.
6. "İslâm Dünyasında Bir Din Sosyolojisi Öncüsü: İbn Haldun (1332-1406)", *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1986), S. 6, s. 63-104.
7. "Modern Sanâyi Toplumlarında Din-I", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, (1986), S. 3, s. 41-88.
8. "Modern Sanâyi Toplumlarında Din-II", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, (1987), S. 4, s. 29-58.
9. "Gabriel Le Bras'a Göre Din Sosyolojisinin Araştırma Alanları ve Yöntemleri", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Kayseri, (1988), S. 2, s. 10-29.
10. "Max Weber'in Din Sosyolojisindeki Yeri ve Önemi", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, (1988), S. 5, s. 1-10.
11. "Ziya Gökalp ve Din Sosyolojisi", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, Kayseri, (1989), S. 3, s. 223-236.
12. "Religion et Jeunesse Dans La Turquie Moderne: Communicating Religious Values To Youth Today", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, Kayseri, (1989), S. 6, s. 15-24.
13. "Türkiye'de Toplumsal Değişme ve Din", *Türk Yurdu*, (Nisan-Mayıs 1997), C. 17, S. 116-117, s. 80-89.
14. "Din ve Sosyal Bütünleşme", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 1989), S. 6, s. 1-14.

15. "Tendance de Tolérance Religieuse Dans La Culture Turque", **Religions, Cultures and Tolerance -Past and Present**, Ankara Üniversitesi Yay., 1991, s. 111-128.
16. "Anadolu'nun Dînî Tarihinde Çoğulculuk ve Hoşgörü", *Erdem Dergisi Türklerde Hoşgörü Özel Sayısı- I*, (Ankara 1996), C. 8, S. 22, s. 189-220.
17. "Histoire Religieuse Des Turcs Depuis Les Origines Jusqu'à Nos Jours", **Türk Din Tarihi**, Laçın Yay., İstanbul 1998, s. 485-496.
18. "Türk Toplumunu, Değişim, Din, Kültür ve Medeniyet", *Türk Yurdu*, (Mart-Nisan 1998), C. 18, S. 127-128, s. 16-21.
19. "Ulus Devlet, Din ve Küreselleşme", *Türk Yurdu*, (Mart-Mayıs 1999), C. 19, S. 139-141, s. 399-405.
20. "Toplumsal Değişme ve İslâmiyet", *Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Adana 2001), s. 9-46.
21. "Birey-Toplum Dikotomisinin Dînî Tecrübe Alanındaki Yansımaları: Dinin Bireysel ve Toplumsal Boyutları", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 2001), S. 11, s. 3-28.
22. "Türk Toplumunun Dînî Yaşayışı Üzerine Bir Din Sosyolojisi İncelemesi", **Din Sosyolojisi** (4. Baskı), İnsan Yayınları, İstanbul 2002, s. 515-556.
23. "Türkiye'de Toplumsal Değişme ve Tarikatlar", *İslâmiyât*, (2002), V/4, s.141-162.
24. "Din Sosyolojisinin Din ve Toplum Bilimleri Arasındaki Yeri ve Önemi", **Sorgulanan Sosyoloji** (ed.: M. Çağatay Özdemir), Eylül Yay., Ankara 2002, s. 163-184.

Bildiri:

1. "Türkiye'de Dînî Sosyalleşme", *Türkiye I. Din Eğitimi Semineri*, Ankara, 23-25 Nisan 1981, s. 192-199.
2. "İktisadî Ahlâk ve Din", *Din Bilimleri Kongresi*, İstanbul 1982; *Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1986), 7, s. 109-128.
3. "Gazalî'nin Toplum Görüşü", *Ebu Hâmid Muhammed el-Gazalî Sempozyumu*, 14 Mart 1988, Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 1990, s. 167-175.
4. "Dînî ve Sosyal Bir Kurum Olarak Ahlîlik", *Onsekiz Mart Üniversitesi Ahlîlik Sempozyumu*, 1995; *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 1998), S. 10, s. 69-77.
5. "Türklerin Dînî Kültüründe Çoğulculuk ve Hoşgörü", *Lozan Üniversitesi Dinlerarası Diyalog Semineri*, İstanbul 1996; *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1998),10, s. 49-68.
6. "Günümüz İslâm Dünyasında Gelenek, Toplumsal Değişme ve Fundamentalist Eğilimler", *Sütçü İmam Üniversitesi Cumhuriyetin 75. Yılında Din-Devlet İlişkileri Sempozyumu*, Kahramanmaraş 1998.
7. "Türk Dünyasının Din Önderleri Tipolojisi", *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Önderleri Kongresi*, 23-28 Ekim 2001, TÜKSEV Yay., Ankara 2002, s. 395-414; *Avrasya Etüdleri*, No.21, (Kış 2001), s. 115-136.

8. "Türk Halk Dindarlığının Önemli Çekim Merkezleri Olarak Dînî Ziyaret Yerleri", *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi*, 23-27 Eylül 2002, Mersin.
9. "Değişimin Sosyolojik Boyutu Bağlamında Toplumsal Değişme ve İslâmiyet İlişkileri", *Çağımızda Sosyal Değişme ve İslâm Sempozyumu*, Türkiye Diyanet Vakfı, Kutlu Doğum Haftası, 24-26 Mayıs 2002, Ankara.
10. "Din Bilimleri ve İnsan Anlayışımız", *Yeni Bir Geleceğe Açılırken İnsan ve Din Sempozyumu*, Çukurova Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, 8-9 Kasım 2001, Ç. Ü. İlahiyat Fak. Yay., Adana 2002, s. 37-71.

Tercüme:

1. "Aynaların Oyunları ve Medeniyetlerin Krizleri", J. Paul Charnay, *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (Erzurum 1988), S. 8, s. 417-481.
2. "İslâmiyet Üzerine Bir Din Sosyolojisinin Epistemolojik Öncüleri", J. Paul Charnay, *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (Erzurum 1988), S. 8, s. 493-505.
3. **Kur'ân Ahlâkı** (Emrullah Yüksel ile birlikte), İz Yayıncılık, İstanbul 1993, (438 sayfa).
4. **Din Sosyolojisi**, Joachim Wach, Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 1990; Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Vakfı Yay., İstanbul 1995 (483 sayfa).

Kitap:

1. **Din Sosyolojisi Dersleri**, Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 1991 ve 1993.
2. **Eğitim Sosyolojisi Dersleri**, Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 1992 ve 1995.
3. **Laiklik, Din ve Türkiye**, (Harun Güngör ve A. V. Ecer ile birlikte), Adım Yay., Ankara 1997 (VI+178 sayfa).
4. **Toplumsal Değişme, Tasavvuf, Tarikatlar ve Türkiye**, (A. Vehbi Ecer ile birlikte), Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 1998.
5. **Erzurum ve Çevresinde Dînî Hayat**, Erzurum Kitaplığı, İstanbul 1999 (293 sayfa).
6. **Ziyâret Fenomeni Üzerine Bir Din Bilimi Araştırması: Kayseri Örneği**, (Harun Güngör vd. ile birlikte), Erciyes Üniversitesi Yay., Kayseri 2001.
7. **Din Sosyolojisi**, (4. baskı), İnsan Yay., İstanbul 2002 (608 sayfa).
8. **Başlangıçtan Günümüze Türklerin Dînî Târîhi**, (Harun Güngör ile birlikte), Ocak Yayınları, Ankara 1997. [Son Baskısı Rağbet Yay., İstanbul 2003 (544 sayfa)].

Prof. Dr. Abdulvahap TAŞTAN

Y. Lisans: Nesturî Misyonerlerin Orta Asya ve Çevresindeki Faaliyetleri, Kayseri 1986.

Doktora: Göç ve Din: Sosyo-Kültürel Değişme ve Kimlik Sorunu Çerçevesinde Kayseri'nin Ömerhacılı Köyünden Yurtdışına İşçi Göçü Olayının Göçmen İşçilerin Dînî Yaşantularına Etkileri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma,

Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1993 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Makale:

1. “Almanya’da İkinci Kuşak Türklerde Kimlik Sorunu”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (1996), S. 7, s.171-174.
2. “Nasreddin Tûsi: Hayatı, Eserleri, Din ve Toplum Görüşü”, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Bahar 2001), S. 11, s. 155-167.
3. “Üniversite Düzeyinde Din Öğretimi Alan Öğrencilerde Eğitim Sürecinde Oluşan Tutum ve Davranış Değişiklikleri (Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği)”, Celaleddin Çelik ve A. Kuşat ile birlikte, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2001 Bahar), S. 11, s. 169-192.
4. “Göç, Sosyal Değişme ve Din: Kuşaklar Açısından Bir değerlendirme”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 2001), S. 11, s. 76-84.
5. “Azerbaycan’da Dini Yaşayışın Geleneksel Tezahürü: Muharremlik Merasimleri”, *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Kayseri 2001), S. 11, s. 105-110.
6. “Avrupa’da İslam: Geleneğin Yeniden İnşası”, *EKEV Akademi Dergisi*, (Güz 2002), Yıl: 6, S. 13, s. 43-56.
7. “Azerbaycan’da Sosyo-Kültürel Değişme, Din ve Dinsel Canlanma”, *Bilig*, (Bahar 2003), S. 25, s. 1-39.
8. “Modernite, Din ve Dinsel Modernizmin Boyutları: Azerbaycan Örneği”, **Kültür ve Modernite**, (Yayına Hazırlayanlar: B. Akşit, G. Putlar ve Emine O. İncirlioğlu), [Yakında Yayınlanacak].

Bildiri:

1. “Kayseri’de Ziyaret Fenomeni ve Türk Kültür Tarihindeki Yeri (Azerbaycan’daki Ziyaret Fenomeni ile Bir Karşılaştırma)”, *III. Kayseri ve Yöresi Tarih Sempozyumu*, 06-07 Nisan 2000 Kayseri.

Tercüme:

1. “Din ve Anlam”, Malcolm B. Hamilton, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Bahar 2000), S. 9, s. 529-537.
2. **Avrupa’da Müslümanlar: İslâm İçin Yeni Bir Kimlik**, Michael King, Kayseri 2000.
3. **Din ve Anlam Dinlerde Hakikat: Sosyolojik ve Psikolojik Bir Yaklaşım**, W. Montgomery Watt, (Ali Kuşat ile birlikte), İz Yayıncılık, İstanbul 2002 (229 sayfa).
4. **Sosyal Bilim Metodolojisi –Eleştirel Bir Giriş**, Frank Lewins, Kayseri 2003.

Kitap:

1. **Değişim Sürecinde Kimlik ve Din: Kayseri'den Yurtdışına İşçi Göçü Olayının Kültürel Boyutu**, Kayseri Büyükşehir Belediyesi Yay., Kayseri 1996.
2. **Ziyaret Fenomeni Üzerine Bir Din Bilimi Araştırması: Kayseri Örneği**, Ünver Günay, (Harun Güngör ve H. Sayım ile birlikte), Erciyes Üniversitesi Yayını, Kayseri 2001.
3. **Orta Asya'da Nesturilik: Nesturi Misyonerlerin Orta Asya ve Çevresindeki Faaliyetleri**, Kayseri 2002.
4. **Yurda Dönen İşçilerin Uyum Sorunları ve Din**, Kayseri 2003.

Ansiklopedi Maddesi:

1. "Yurt Dışındaki Türk İşçi Ailelerinin Kimlik Meseleleri", **Türk Aile Ansiklopedisi**, Başbakanlık Aile Araştırma Kurumu Yayını, (Ankara 1991), C. 3, s. 1071-1076.

Yrd. Doç. Dr. Celâleddin ÇELİK

Y. Lisans: Kur'ân'da Toplumsal Değişme, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 [Dan: Yrd. Doç. Mehmet Bayyığıt].

Doktora: Şehirleşme ve Din –Konya Örneği-, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2000 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Makale:

1. "Kentleşme Sürecinde Dînî Hayat", *Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S.11.
2. "Üniversite Düzeyinde Din Öğretimi Alan Öğrencilerde Eğitim Sürecinde Oluşan Tutum ve Davranış Değişiklikleri -Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Örneği-", (Abdulvahap Taştan ve Ali Küşat ile birlikte), *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2001 Bahar), S. 11, s.169-192.
3. "Değişim Sürecinde Merkez-Çevre İlişkileri ve Çevresel Dini Yönelimler", *İslâmiyât*, (Ekim-Aralık 2002), C. 5, S. 4, s. 81-97.
4. "Değişkenler ve Boyutlar Bağlamında Türk Toplumunda Dînî Hayat", *Bilimname*, (2003/1), S. 1, s. 153-174.
5. "Mevlânâ'nın Fikirlerinin Türklerin Dînî Hayatına Etkileri", *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (Yayınlanacak).
6. "AB Yolunda Avrupa'yı Hristiyanlık Aynasında Görmek", *2023 Dergisi*, (Haziran 2003), S. 26, s. 38-43.
7. "Kurumsallaşma ve Cemaatleşme Arasında Göçmen Kimliği", *Marife*, (Güz 2003), Yıl: 3, S. 2, s. 235-249.

Bildiri:

1. "Mevlânâ ve Mevlevîlik: Konya Kent Kimliğine Sinen Târihsellik", *Uluslararası Türk Dünyası İnanç Merkezleri Kongresi*, 23-27 Eylül 2000, Mersin.
2. "Bir Yöntem Sorunu Olarak Dindarlık Tipolojileri", *İlâhiyat Bilimlerinde Yöntem Sorunu Sempozyumu*, 24-25 Nisan 2003, Erciyes Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Kayseri.
3. "Kentleşme Sürecinde Eşitsizliğin Dinsel Hayattaki Yansımaları", *IV. Ulusal Sosyoloji Kongresi*, 16-18 Ekim 2003 Sivas.
4. "Kurumsallaşma ile Cemaatleşme Arasında Göçmen Kimliği ve Farklılaşma", *Uluslararası Kültür Araştırmaları Sempozyumu*, 3-5 Eylül 2003 Van.

Tercüme:

1. "Din Sosyolojisi'nde Yeni Kuramlar", Horst Jürgen Helle, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2000), S. IX, s. 629-633.
2. "Kentleşme ve Din", Sabino S. Acquaviva, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2000), S. IX, s. 619-628.
3. "İslâm'da Sekülerleşme", Francis Robinson, *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi* (Yakında yayımlanacak).

Kitap:

1. **Kur'ân'da Toplumsal Değişme**, İnsan Yayınları, İstanbul 1996.
2. **Şehirleşme ve Din**, Çizgi Kitabevi Yayınları, Konya 2002.

Ar. Gör. İsmail GÜLLÜ

Y. Lisans: Almanya'daki III. Kuşak Türk Gençlerinin Dini Tutum ve Davranışları -Köln Örneği-, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2002.

Bildiri:

1. "Çağdaş İslam Düşünürlerinin Yetişmesinde İlahiyat Fakültelerinin Fonksiyonu (Metodolojik Yaklaşım)", *Çağdaş İslam Düşüncesi ve Düşünürleri Sempozyumu*, 12-13 Mayıs 1999 Ankara.
2. "Erciyes Dağı ve Çevresinde Dini İnanış ve Uygulamalar -Şeyh Şaban Köyü: Şem'un el-Gazi Örneği-", *1. Erciyes Sempozyumu*, 23-25 Ekim 2003 Kayseri.

Ar. Gör. İlkay ŞAHİN

Y. Lisans: Gelenek ve Değişim Açısından Kadınların Dîni Yaşantıları, Tutum ve Davranışları -Boğazlıyan Örneği-, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2002 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Elazığ)

Yrd. Doç. Dr. Yahya Mustafa KESKİN

Y. Lisans: Trabzon İli İnanç Coğrafyası, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1995 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Doktora: 20. Yüzyılda Tokat İlinin Sosyal ve Kültürel Yapısı, İnönü Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Malatya 1999 [Dan: Prof. Dr. Şaban Kuzgun].

Makale:

1. "Turhal, Yeşilyurt ve Sulusaray İlçelerinde Halk Dindarlığının Bir Boyutunu Oluşturan Ziyâret İnanç ve Uygulamaları", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1999), S. 4, s. 185-201.
2. "Tokat Yöresindeki Sünnî ve Alevî Topluluklarında Halk Dindarlığının Bir Boyutunu Oluşturan Ziyâret İnanç ve Uygulamalarındaki Benzerlik ve Farklılıklar", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fak. Dergisi*, (2000), S. 5.
3. "Kırsal Kesimde Yaşayan Alevîlerde Doğum Geleneğine İlişkin İnanç ve Uygulamalar (Elazığ Sün ve Sedefte Köyleri Örneği)", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2001), S. 6, s. 41-54.
4. "Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğrencilerinin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Tabanı", *Fırat Üniversitesi Sosyal Bilimler Dergisi*, (Ocak 2003), C. 13, S. 1, s. 309-331.

Ar. Gör. Muhammet ÇAKMAK

Y. Lisans: Dînî Bir Grup Olarak Aczimendîlik, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Yabancılaşma Kavramı Üzerine Bazı Değerlendirmeler ve Kur'ân'ın Yabancılaşma Kavramına Bakışı", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1996), S.1, s. 301-313.
2. "Hz. Muhammed'in Hayatında ve Davranışlarında Ortaya Çıkan Psikolojik Bütünlük", *Küllîye*, (Elazığ, 1998), S. 1.
3. "CHP: Bir Siyâset Geleneği Üzerine Etüdler", *İslâmiyât*, (Ekim-Aralık 2001), C. 4, S. 4, s. 207-213.

Bildiri:

1. "Harput'un Sosyo-Kültürel Târihi", *Doğu ve Güneydoğu Anadolu'nun Toplumsal Târihi Sempozyumu*, 16-18 Haziran 1999 Van.

Ar. Gör. Ali ALBAYRAK

Y. Lisans: Cengiz Aytmatov'un Eserlerinde Eski Türk Dînî İnançlarının Tespiti ve Değerlendirilmesi, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1995 [Dan: Prof. Dr. Harun Güngör].

Gazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Çorum)

Doç. Dr. Fazlı ARABACI

Y. Lisans: Le maintien de la culture Islamique chez les immigrés Turcs en France (Fransa'daki Türk Göçmenlerin İslâmî Kültürü Muhafazası), Institut National des Langues et Civilisations Orientales (INALCO) 1993.

Doktora: L'organisation Religieuse dans la Turquie Republicaine: Islam officiel et paralele (Cumhuriyet Türkiye'sinde Dinin Örgütlenmesi: Resmî ve Paralel İslâm), (INALCO) 1997.

Makale:

1. "Fransa'da Müslüman Toplumun Örgütlenmesi ve Türk-İslâm Kimliğini Korumada Câmî ve Derneklerin Fonksiyonu", *Diyânet İlmî Dergi*, (Temmuz-Eylül 1997), C. 33, S. 3, s. 87-106.
2. "Din Sosyolojisi Çalışmaları Üzerine Bazı Düşünceler, Fransa-Türkiye Örneği", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Ocak-Nisan, 1999), C. I, S. 3, s. 113-142.
3. "Osmanlı Modernleşmesinde Yeni Osmanlıların Din ve Siyâset Anlayışları", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Eylül-Aralık 1999), C. 2, S. 5, s. 51-89.
4. "Türkiye'de Dînî Düşüncenin Epistemolojik ve Sosyolojik Temelleri Üzerine Bir Deneme", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Ocak-Nisan 2001), C. 3, S. 9, s. 29-44.
5. "Türkiye'de Dinî Sosyalleşmenin Temel Etkenleri", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Mayıs-Ağustos 2003), C. 6, S. 16, s. 39-54.

Tercüme:

1. "İslâm Sosyolojisi Üzerine", J. Chelhode, *EKEV Akademi Dergisi*, (Mayıs 1998), C. 1, S. 2, s. 245-258.
2. **Avrupa Birliği Ülkelerinde Dinler ve Laiklik**, (Sous la direction de J. Bauberot) Religions et Laicite dans l'Europe des Douze, Paris, ed. Syros [Yakında yayımlanacak].

Bildiri:

1. "Avrupa'daki Din-Devlet İlişkilerinin Türkiye'ye Yansıması", *Günümüz Türkiye'sinde Din-Devlet-Siyâset İlişkisi*, G.Ü. Rektörlüğü, Ankara 1999, s. 12-18.
2. "Avrupa (Almanya, İngiltere, Hollanda, Fransa ve Belçika)'da Din Öğretimi", *Cumhuriyetin 75. Yılında Türkiye'de Din Eğitimi ve Öğretimi*, Türk Yurdu Yay., Ankara 1999, s. 73-93.
3. "Avrupa'da Türk-İslâm Kültürünün Muhâfazası ve Entegrasyon Sorunu: Fransa Örneği", *Uluslararası Avrupa Birliği Şurası* (03-07 Mayıs 2000 İstanbul), C. II, s. 447-466.

Kitap:

1. **Alevîlik ve Sünnîliğin Sosyolojik Boyutları –Çorum Örneği-**, Etüt Yay., Samsun 2000.

Yrd. Doç. Dr. İsmet ALTIKARDES

Y. Lisans: Sosyolojik Açıdan İslâm'da Hoşgörü, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1987 [Dan: Doç. Dr. Enis Öksüz].

Doktora: Din Eğitiminin Sosyal Yapı ve Sosyal Bütünleşme ile İlişkileri Üzerine Bir İnceleme, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1991 [Dan: Prof. Dr. Enis Öksüz].

Makale:

1. "Tanzîmat ve Sosyal Değişme", *Yeni Ümit Dergisi*, (1997), S. 37.

Bildiri:

1. "Cumhuriyet Dönemi İskilip'in Siyâsi, Sosyal ve Ekonomik Yapısındaki Değişiklikler", *Türk Kültüründe İz Bırakan İskilipli Âlimler Sempozyumu*, Ankara 1998.

Kitap:

1. **Din, Sosyalleşme ve Hoşgörü**, Rağbet Yay., İstanbul 2003 (328 sayfa).

Ar. Gör. Sefer YAVUZ

Y. Lisans: Sabri F. Ülgener'e Göre Din-İktisât Ahlâkı İlişkisi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2002 [Dan: Doç. Dr. Niyazi Akyüz].

Ar. Gör. Yakup COŞTU

Makale:

1. "Homojenlik ve Heterojenlik Arasında Küreselleşme-Din İlişkisi", *İslâmiyat*, (Nisan-Haziran 2003), C. 6, S. 2, s. 67-77.

Harran Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Şanlıurfa)Yrd. Doç. Dr. Salih AYDEMİR

Y. Lisans: Ziya Gökalp'in Eserlerinde Din Sosyolojisi, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1992 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doktora: Şeyh Mürid İlişkileriyle Belirlenmiş Dini Cemâat Şekli Olarak Tarikat Zümreleri (Şanlıurfa'da Yaşayan Kadiri Kolu Şeyh Sodey ve Müridleri Üzerine Yapılan Bir Din Sosyolojisi Araştırması), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1998 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

İnönü Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Darende/Malatya)

Dr. Mustafa ARSLAN

Y. Lisans: Anadolu'nun Bir Taşra İlçesindeki İnsanların Dindarlık Boyutları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma: İskilip Örneği, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1997 [Yrd. Doç. Dr. Erkan Perşembe].

Doktora: Türk Popüler Dindarlığı Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 2002 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Makale:

1. "Sosyolojik Din tanımları ve Din olgusunu Anlamada Uygun Bir Kavram Olarak Kutsal", *Tabula Rasa*, (2002), C. 2, S. 6.
2. "Postmodernizm, Küreselleşme ve Din", *Tabula Rasa*, (2002), C. 2, S. 5.
3. "Türk Toplumunda Geleneksel Dîni yaşam ve Halk İnançları: Taşrada Yaşayan İnsanlar Arasında Uygulamalı Bir çalışma", *Değerler Eğitimi Dergisi*, (Nisan-Mayıs 2003), C. I, S. II, s. 23-46.
4. "Popüler Dindarlık Ölçeğinin Geliştirilmesi: Geçerlik ve Güvenirlik Çalışması", *Din Bilimleri Dergisi*, (Ocak-Şubat-Mart 2003), C. 3, S. 1, s. 97-117.
5. "Dinsel Boyutluluğun Sosyolojik Bağlamı: Faktör Analitik Bir Çalışma", *Din Bilimleri Dergisi*, (Nisan-Mayıs-Haziran 2003), C. III, S. I, s. 97-116.

Tercüme:

1. "Popüler Din", *Tabula Rasa*, (2001), C. 2, S. 4.
2. "Halk Dîni", A. Christian Jr., *Din Bilimleri Dergisi*, (Nisan-Mayıs-Haziran 2002), Yıl: 2, S. 3.
3. "Halk İslâmı", A. Christian Jr., *Din Bilimleri Dergisi*, (Nisan-Mayıs-Haziran 2002), Yıl: 2, S. 3.
4. "İslâmî Çalışmalarda Bir Problem Olarak Resmi ve Popüler İslâm", *Tabula Rasa*, (2003), C. 3, S. 7.
5. "Batıdaki İslâm Çalışmalarında "Resmî ve Popüler İslâm" Ayrımına Gösterilen İlginin Nedenleri Üzerine", Jacques Waardenburg, *Din Bilimleri Dergisi*, (Nisan-Mayıs-Haziran 2003), Yıl: 3, S. 2, s. 233-139.

Ar. Gör. Hakkı KARASAHİN

Y. Lisans: es-Seyyid Osman Hulûsi Efendi'nin Tasavvufî Görüşleri ve Hâlidî Cemâati, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1998 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (İstanbul)Prof. Dr. Zekeriya BEYAZ

Makale:

1. "Siyâset ve Din Sosyolojisi Açısından Türkiye Cumhuriyetinin Temel İlkeleri İle İslâm'ın Temel Prensipleri Arasında Uyum ve Uzlaşma", *İstanbul Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (İstanbul 2001), S. 3, s. 31-51.

Kitap:

1. **İslâm'a Göre Milliyetçilik**, Sancak yay., İstanbul 1989.
2. **İslâm ve Siyâsî Düzen** (Hilâfet, Saltanat, Cumhuriyet, Demokrasi), Sancak yay., İstanbul 1991.
3. **İslâm ve Giyim Kuşam: Başörtüsü Sorununa Dînî Çözüm**, Sancak Yay., İstanbul 2000.
4. **Gülyüzlü İslâm: Gerçek İslam I**, Sancak Yay., İstanbul 2000 (416 sayfa).
5. **Alevî Dosyası/Alevî-Sünnî Sorunu ve Çözüm Yolları**, Sancak Yay., İstanbul 2003 (240 sayfa).

Karadeniz Teknik Üniversitesi Rize İlahiyat Fakültesi (Rize)Yrd. Doç. Dr. Ali AKDOĞAN

Y. Lisans: İmam Hatip Liselerinde Okutulan Hadis Dersi Programının Değerlendirilmesi, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Samsun 1994 [Dan: Doç. Dr. Hüseyin Peker].

Doktora: Geleneksel Toplumdan Modern Topluma Geçişte Dînî Hayat –Rize İl Merkezi Örneği-, Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Samsun 1999 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Erken Perşembe].

Makale:

1. "Sosyal Bir Olgu Olarak Din ve Sosyal Değişme", *Tabula Rasa*, (Mayıs-Ağustos 2002), Yıl: 2, S. 5, s. 167-181.
2. "Değişim Sürecinde İslâmî Algılamalardaki Farklılaşmaların Sosyolojik Etüdü", *EKEV Akademi Dergisi*, (Güz 2002), Yıl: 6, S. 13, s. 17-43.
3. "Din, Kültür ve Medeniyet Etkileşimi", *Tabula Rasa*, (Eylül-Aralık 2002), Yıl: 2, S. 6, s. 109-119.

Kitap:

1. **Geleneksel Toplumdan Modern Topluma Geçişte Dini Hayat**, Rağbet Yay., İstanbul 2002 (253 sayfa).

Ar. Gör. Mehmet Süheyl ÜNAL

Y. Lisans: Mistik Tecrübe Ölçeği’nin Güvenirlik ve Geçerlik Çalışması, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir 2000 [Dan: Doç. Dr. Recep Yaparel].

Marmara Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (İstanbul)

Prof. Dr. Yümni SEZEN

Doktora: Dinin Diğer Sosyal Müesseseler Üzerindeki Tesirleri, İstanbul 1987.

Makale:

1. "Avrupa Topluluğu Karşısında Kültürümüzün Bazı Meseleleri", (İstanbul 1987-1988), *Marmara Üniv. İlahiyat Fak. Dergisi*, S. 5-6, s. 191-201.
2. "Bizim İçin Nasıl Bir Sosyoloji", *Türk Sosyoloji Dergisi*, (Yaz 1995), S. 1, s. 87-89.
3. "Türkiye Cumhuriyetinde Din ve Laiklik", *Yeni Türkiye*, (1998), C. 23-24, S. 4.

Bildiri:

1. "Genel Din Sosyolojisinden İslâm Sosyolojisine", *Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu*, Samsun 1989.
2. "Erol Güngör’ün İslâm Düşüncesine Katkıları", *Erol Güngör’ü Anma Toplantıları*, Kocav Kültür Ocağı Vakfı, İstanbul 1996.

Kitap:

1. **Günümüzde İslâmiyet ve Milliyetçilik**, İstanbul 1978.
2. **Sosyolojiye Göre Halk-Millet-Devlet**, İstanbul 1982 (156 sayfa).
3. **Târihi Maddeciliğin Tahlil ve Tenkidi**, İstanbul 1984.
4. **Hayâtın Mânâsı**, İstanbul 1984.
5. **Sosyoloji Açısından Din, Dinin Sosyal Müesseseler Üzerindeki Tesirleri**, İstanbul 1988, 1993, 1998 [Genişletilmiş 3. Baskı], M.Ü.İ.F.V. Yay., İstanbul (247 sayfa).
6. **Sosyolojide Temel Bilgiler ve Tartışmalar**, M.Ü.İ.F.V. Yay., İstanbul 1990.
7. **Türk Toplumunun Laiklik Anlayışı**, M.Ü.İ.F.V. Yay., İstanbul 1993 (304 sayfa).
8. **İslâm Sosyolojisine Giriş**, Turan Kültür Vakfı Yay., İstanbul 1994 (192 sayfa).
9. **Maddeci Felsefenin Çıkmazları**, M.Ü.İ.F.V. Yay., İstanbul 1996 (288 sayfa).
10. **Sosyolojide ve Din Sosyolojisinde Temel Bilgiler ve Tartışmalar**, İstanbul 1997.
11. **Hümanizm ve Atatürk Devrimleri**, M.Ü.İ.F.V. Yay., İstanbul 1998.
12. **İslâm’ın Sosyolojik Yorumu**, Birleşik Yayıncılık, İstanbul 2000.

13. **Çağdaşlaşma, Yabancılaşma ve Kimlik**, Rağbet Yay., İstanbul 2002 (168 sayfa).

Tercüme:

1. "Din Sosyolojisi", Agn s Rochefort-Turquin, *Atatürk  .İ.F. Dergisi*, (Erzurum 2001), S. 15, s. 35-60.

Ansiklopedi Maddesi:

1. "Osmanlı'da Din-Devlet İlişkilerinin Teorik ve Teolojik Bağlarıyla Uyumu", **Osmanlı Ansiklopedisi**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 1999), C. 6, s. 43-55.

Prof. Dr. Zeki ARSLANTÜRK

Doktora: Türk Sosyoloji Tarihinde Nâimâ'nin Yeri ve Osmanlı Devletinin  k ş Sebepleri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1979 [Dan: Prof. Dr. Orhan Türkdoğan].

Makale:

1. "İlmi Araştırmalarda Kullanılan Fişleme Usul ", *İslam Medeniyeti*, (İstanbul 1973), S. 30.
2. "Sosyolojik Araştırmalara Kaynak Olması Bakımından 1918-1923 Yılları Arası İstanbul Basını Bibliyografyası", *Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi Dergisi*, (Erzurum 1978), S. 1-2.
3. "N ima'da Büyük Adam Sosyolojisi", **Sosyoloji Konferansları**, İ. .İ Fakültesi 18. Kitap, İstanbul 1980.
4. "N ima ve  ağı (XVII. Yüzyıl Osmanlı Devleti Sosyo-Ekonomik Yapısı)", *İşletme Dergisi*, Atatürk Üniversitesi İşletme Fakültesi, (Erzurum 1983), C. 6, S. 1-2.
5. "Mehmet  kif'te İctimâi Nizam", *G. . Eğitim Fakültesi Dergisi*, (Ankara 1986), C. 2, S. 1.
6. "Sosyal Değişme Vetiresinde Türk  ėretmenin Rolü", *Türk Yurdu Dergisi*, (İstanbul 1988), C. 14, S. 360.
7. "Sosyolojinin Dallara Ayrılması ve Günümüz Alman Okullarında Şekillenmesi", *G. . İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Dergisi*, (Ankara 1988), C. 4, S. 1-2.
8. "Türk Köyünde Haberleşme Sistemleri", *Türk Yurdu Dergisi*, (Ankara 1992), C. 12, S. 62.
9. "Nasıl Bir Sosyoloji", *Türk Sosyoloji Dergisi*, (İstanbul 1995), Yıl: 1, S. 1.
10. "Türk Sosyolojisinde Model Arayışları", *Türk Sosyoloji Dergisi*, (İstanbul 1996), S. 2.
11. "Milli Kültürümüze Dayalı Bir Medeniyet Getirmek Zorundayız", *Eksen*, (İstanbul 1996), Yıl: 1, S. 3.
12. "Türkiye'nin Dinciye Deėil Dindara İhtiyacı Var", *Eksen*, Bahar 1997.
13. "Tanrı'nın Dönüşü", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (İstanbul 1997), S. 4, s.119-128.

14. "Trabzon'da Şehirleşme Eğilimleri ve Gecekondu-Kenar Mahalle Sosyo-Kültürel Hayatı", *Türk Sosyoloji Dergisi*, (Nisan 1997), S. 3.
15. "Toplumsal Olay Toplumsal Davranış", **Çevik Kuvvet Rehberi**, İstanbul 1997.
16. "Sosyolojiye Göre Din ve Dinler Arasında İslâm Dini", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (İstanbul 1998), S. 5.
17. "Dini-Siyasi Müesseselerin Yapı ve Fonksiyonları", *Yeni Türkiye Cumhuriyet Özel Sayısı*, (Eylül-Aralık 1998), C. VII, S. 23-24.
18. "İbni Halduni Dhe Historia E Filozofise, Henaere", Viti XII, Nr. 140, Makedonska 26, Tedor 1998.
19. "La Sociologie en Turque", *Mecelle'tül Bahs'il Alemi*, (Rabat 1999), S. 46.
20. "Yükselen Değerler Arasında Din", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (1999), S. 6.
21. "Doğu Karadeniz'in Toplumsal Yapısı: Etnik Grup İddiaları ve Misyonerlik Faaliyetleri", (Mustafa Usta ile birlikte), *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (İstanbul Aralık 2002), S. 10.

Bildiri:

1. "Religion in Soziologischer Hinsicht und der Islam unter anderen Religionen", Teologische Fakultät in Universität Paterborn, Dezember 1980.
2. "Doğu Karadeniz Bölümü'nde Çay Mono-Kültürü ve Sosyo-Ekonomik Değişme", *I. Sosyal İlimler Kongresi*, Erzurum 1982.
3. "Sosyolojinin Dallara Ayrılması ve Günümüz Alman Yüksek Okullarında Şekillenmesi", *I. Felsefe ve Sosyal İlimler Kongresi*, 7-11 Mayıs 1984 Erzurum.
4. "Atatürk'ü Anlama Metodolojisi", *Atatürk'ün 50. Ölüm Yılı Anma Konferansları*, G.Ü. İnkılap Tarihi ve Atatürk İlkeleri Araştırma ve Uygulama Merkezi, Ankara 1989.
5. "Türk Sosyolojisi ve Erol Güngör", *Erol Güngör'ü Anma Toplantıları*, KOCAV Kültür Ocağı Vakfı, İstanbul 1996.
6. "Türkiye'de Resmi Din Eğitiminin Problemleri ve 21. Yüzyılda Din Olgusu", Orta Öğretimde Yeniden Yapılanma, *6. Milli Eğitim Sempozyumu*, Kütahya 1997.
7. "Kur'ân Kurslarının Fiziki Mekan ve Yapılanma Problemleri", İSAV, 24-25 Mayıs 1997 İstanbul.
8. "İslâm ve Demokrasi", *İstanbul Aydınlar Ocağı İslam ve Demokrasi Paneli*, Atatürk Kültür Merkezi, İstanbul 1997.

Kitap:

1. **Sosyalin Bilgisi ve Ölçme Araştırma Usulleri**, Atatürk Üniversitesi İktisadi ve İdari Bilimler Fakültesi Ders Notları, No. 94, Erzurum 1983.
2. **21. Yüzyılda Din Olgusu ve Türk Gençlerinin Dine Karşı Eğilimleri**, Bolu 1984.

3. **Naima'ya Göre Osmanlı Devleti'nin Çöküş Sebepleri**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 1989 [Daha sonra aynı eser Naima'ya Göre XVII. Yüzyıl Osmanlı Toplum Yapısı (Ayışığı Yay., İstanbul 1998) adı ile ilaveler yapılarak yeniden yayımlanmıştır].
4. **Sosyolojiye Giriş**, Bolu 1992.
5. **Trabzon Üzerine Sosyal Araştırmalar**, Bolu 1993.
6. **Kutsalın Dönüşü ve Yeni Toplum Arayışları**, Ayışığı Yay., İstanbul 1998 (140 sayfa).
7. **Sosyoloji: Kavramlar, Kurumlar, Süreçler, Teoriler**, (M. Tayfun Amman ile birlikte), Çamlıca Yay., İstanbul 2001 (472 sayfa).

Yrd. Doç. Dr. Ali COŞKUN

Y. Lisans: Nâimâ'nın Din ve Cemiyet Görüşü, Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri 1990 [Prof. Dr. Ünver Günay].

Doktora: Osmanlı Dönemi Dîni Kurtuluş hareketleri Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1996 [Dan: Prof. Dr. Yümni Sezen].

Makale:

1. "Modern Dünyadaki Kimlik Bunalımlarının Toplumsal Boyutu", *Bilgi ve Hikmet*, (Güz 1993), S. 4, s. 47-56.
2. "Sosyal Çözülme, Sosyal Bütünleşme ve Din", *Bilgi ve Hikmet*, (Kış 1994), S. 5, s. 109-121.
3. "Geleneğin ve Geleceğin Kavşağında Modern İnsanla Dindar İnsan Karşı Karşıya", *Bilgi ve Hikmet*, (Bahar 1994), S. 6, s. 45-49.
4. "Tarihi ve Toplumsal Bağlamı İçerisinde İslâm'ın Dinamikleri", *Bilgi ve Hikmet*, (Güz 1994), S. 8, s. 53-75.
5. "Modern Toplumsal Düşünce Tarihinde Din Sorunu", *Bilgi ve Hikmet*, (Kış 1995), S. 9, s. 40-47.
6. "İslâm'da Kurtuluş Düşüncesi ve Mehdîlik", *İslâm Mecmuası*, (Temmuz 1996), S. 155, s. 35-36.
7. "Toplum Psikolojisi", **Çevik Kuvvet Rehberi**, (ed. AYTEKİN SEVİNDİK), İstanbul 1998, s. 39-47.
8. "İlâhiyat Fakültesi Öğrencilerinin Beklenti ve Eğilimleri: Atılım Dergisinin Yaptığı Anketin Değerlendirilmesi ve Düşündürdükleri", *Atılım*, (Mart 1998), Yıl: 1, S. 1, s. 22-25.
9. "Osmanlı Dîni Kurtuluş Hareketlerinin Sosyolojisi", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (2000), S. 9.
10. "Peter Ludwig Berger'in Din Sosyolojisindeki Yeri ve Önemi", **Kutsal Şemsiye**, Rağbet Yay., İstanbul 2000, s. 7-31.
11. "Geleneğin, Modernlik ve Postmodernlik Tartışmalarına Kavramsal Yaklaşımlar", *Din Eğitimi Araştırmaları Dergisi*, (2000), S. 9.

Tercüme:

1. "İslâm’da Büyük ve Küçük Gelenekler", Ali Murat Yel, *Bilgi ve Hikmet*, (Bahar 1995), S. 10, s. 40-62.
2. "Mesihçilik ve Sosyo-Ekonomik Gelişme", *Bilgi ve Hikmet*, (Güz 1995), S. 12, s. 101-109.
3. "Millenarianizm (Binyılcılık)", *Türkiye Günlüğü*, (Eylül-Ekim 1996), S. 42, s. 95-112.
4. "Din ve Felsefede Kurtuluş Düşüncesi", Joachim Wach, *Marmara Üniv. İlahiyat Fak. Dergisi*, (İstanbul 1997), S. 13-15, s. 249-263.
5. **Dinin Sosyal Gerçekliği**, Peter L. Berger, İnsan Yay., İstanbul 1993 [Son Baskı: **Kutsal Şemsiye**, Rağbet Yay., İstanbul 2000].
6. **Görünmeyen Din: Modern Toplumda Din Problemi**, (Fuat Aydın ile birlikte), Thomas Luckmann, Rağbet Yay., İstanbul 2003.

Dr. Fatma ODABAŞI

Y. Lisans: Emeviler Döneminde Mühellebiler Ailesi, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1993 [Dan: Doç. Dr. İsmail Yiğit].

Doktora: Türk Toplumunda Müzik ve Eğlence Anlayışı ile Din Duygusu Arasındaki İlişki (İstanbul Örneği), Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 2001 [Dan: Doç. Dr. Yümni Sezen].

Ar. Gör. Halil AYDINALP

Y. Lisans: Gerede’de Dini Hayat, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003 [Dan: Prof. Dr. Münir KOŞTAŞ].

Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Samsun)

Yrd. Doç. Dr. Erkan PERŞEMBE

Doktora: Toplumsal Değişme ve Din İlişkileri (Ordu İli Merkez İlçesinin İki Köyünde Karşılaştırmalı Bir Araştırma, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1991 [Dan: Prof. Dr. M. Rami Ayas].

Makale:

1. "Toplumsal Değişme ve Din İlişkileri Üzerine", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1991), S. 5, s. 171-180.
2. "Almanya’da Türklere Âit Dîni Kuruluşlar", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1996), S. 8.
3. "Dinde Sembolün Fonksiyonu ve İslâm’da Sembolik Değerlerin Bugünü" *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1998), S. 10.
4. "Genç Aile İlişkilerinde Uyumun Sağlanmasında Dinin Fonksiyonel Rolü Üzerine", *Ondokuz Mayıs Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1999), S. 11.
5. "Modernlik Gerçeğinden Postmodernlik Söylemine Din Sorunu", *EKEV Akademi Dergisi*, (Güz 2002), Yıl: 6, S. 13.

6. "Nurettin Topçu'da 'Müslüman Anadolu Sosyalizmi' Düşüncesi", *İslâmiyât*, (Nisan-Haziran 2002), C. 5, S. 2, s. 93-101.

Bildiri:

1. "Türkiye'de Din Sosyolojisi Araştırmalarının Bugünkü Durumu, Sorunları ve Çözümleriyle İlgili Bazı Öneriler", *Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu*, Samsun 1989, s. 131-135.
2. "İslâm'da İşçi İşveren İlişkileri", *Kutlu Doğum Haftası Paneli*, Amasya 1995.
3. "Kuşaklar arası Uyumsuzluklarda Toplumsal Değişme ve Din", *I. Kuşaklar arası Uyum Sempozyumu*, SAGİD, 3 Mayıs 1997, Samsun.
4. "Genç ile İlişkilerinde Uyumun Sağlanmasında Dinin Fonksiyonel Rolü Üzerine", *Gençlik Dönemi ve Eğitimi Sempozyumu*, 11-13 Aralık 1998, Bursa.

Kitap:

1. **Toplumsal İlişkiler Alanında İnsan ve Din**, Samsun 1997.

Ar. Gör. Yaşar GEDİKLİ

Y. Lisans: Modernleşme Din İlişkileri ve Modernleşmenin İslâm Toplumuna Giriş Süreci, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Erkan Perşembe].

Tercüme:

1. "Klâsik İslâm'da Dönemler ve Değerlerin Farklılığı", J. Paul Charnay, *O.M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1997), S. 9.
2. "İslâm ve Batılılaşma", Hasan Hanefi, *O.M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1998), S. 10.

Ar. Gör. Osman EYÜPOĞLU

Y. Lisans: Samsun Küçük Sanayi Sitesi'nin Sosyo-Ekonomik Yapısı İçinde Dinin Konumu, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Erkan Perşembe].

Onsekiz Mart Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Çanakkale)

.....

Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Adapazarı)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Faruk KILIÇ

Y. Lisans: M. Âkif Ersoy'un Din ve Toplum Anlayışı, Marmara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1995 [Dan: Doç. Dr. Yümni Sezen].

Doktora: Türkiye'de Din-Devlet İlişkilerinde Yönetici Seçkinlerin Rolü (1920-1960), Sakarya Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Sakarya 1999 [Prof. Dr. Musa Taşdelen].

Makale:

1. "Psiko-Sosyal Faktörler Açısından Atatürk ve Din", *Sakarya Üniversitesi İlahiyat Fak. Dergisi*, (2000/2), s. 239-273.

Bildiri:

1. "Azınlıklar Problemi Bağlamında Atatürk ve Ermeni Sorunu", Ermeni Araştırmaları Türkiye Kongresi, Avrasya Stratejik Araştırmalar Merkezi (ASAM), 20-21 Nisan 2002 Ankara.

Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Konya)

Doç. Dr. Bünyamin SOLMAZ

Doktora: Din Eğitimi ve Toplum Kalkınması, Konya 1986.

Makale:

1. "Hz. Muhammed'in İlim, Teknik ve Sanat Anlayışı", *Arayış ve İslam*, S. 1, Den Haag, Hollanda 1987.
2. "Tevhîd-i Tedrîsât ve Din Eğitimi", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (Konya, 1994), S. 3, s. 145-151.
3. "Dinin Toplum ve Kültür Üzerine Etkileri", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya, 1996), S. 6, s. 125-145.
4. "Dine Sosyolojik Yaklaşım –Öncüler-", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1997), S. 7, s. 143-167.

Tercüme:

1. "Endüstriyel Toplumda Din", Betty R. Scharf, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1990), S. 3, s. 439-462.
2. "Osmanlı İmparatorluğunda Derviş Tarikatlarının Sosyolojik ve Eğitsel Rollerini", Hans Joachim Kissing, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1994), S. 5, s. 335-347.
3. "Sosyolojik Açından Gerçekçilik: İslâmî Bir Model", İlyas Bâ-Yunus, *Bilgi ve Hikmet*, S. 10, (Bahar 1995), s. 84-101.

Doç. Dr. Mehmet BAYYİĞİT

Doktora: Üniversite Gençliğinin Dînî İnanç, Tutum ve Davranışları Üzerine Bir Araştırma, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1989 [Dan: Prof. Dr. Hüseyin Aydın].

Makale:

1. "Türkiye'de Genel ve Özel Din Sosyolojisi İle İlgili Bir Bibliyografya Denemesi", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1996), S. 2, s. 403-445.
2. "Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Elemanlarının İlmî Çalışmaları", *S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1990), S. 3, s. 475-484.
3. "Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Öğretim Elemanlarının İlmî Çalışmaları", *S. Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1991), S. 4, s. 273-316.
4. "Sosyal Yardımlaşma ve Dayanışma Kurumu Olarak Vakıflar", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bahar 2001), S. 11, s. 59-67.
5. "İsmâil Hakkı İzmirli'nin İslâm Sosyolojisi Üzerine Bir Yazısı", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 1, s.197-228.
6. "Dinin Ferdî ve Sosyal Rolü Üzerine", *Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 3.
7. "Mehmet Âkif'te Din ve Toplum Sorunu", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1999), S. VIII, s. 53-89.
8. "Çevre Problematiği ve Din", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 2002), S. XIV, s. 39-51.
9. "Sağlık-Din Sosyolojisi", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, [Yakında Yayınlanacak].
10. "Din-Siyaset İlişkisi Bağlamında Seçmen Davranışları ve Din", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, [Yakında Yayınlanacak].

Tercüme:

1. "İbn Haldun Sosyolojisi", Satı el-Husri, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1994), S. 4, s. 223-231.

Kitap:

1. **Sosyo-Kültürel Yönleriyle Türkiye'de Hac Olayı**, T.D.V. Yay., Ankara 1998.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet AKGÜL

Y. Lisans: Sanâyileşme ve Din: Sanâyileşme ve Din İlişkisinin Konya Organize Sanayi Bölgesinde Seçilen Bir Örnek Grup Üzerinde Araştırılması, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1991 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Doktora: Türk Toplumunun Değişim Sürecinde Din Anlayışları, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Makale:

1. “Sosyo-Kültürel Bir Kurum Olarak Vakıf ve Sosyal Dayanışma”, *Diyanet İlmî Dergi*, (1995), C. 31, S. 1, s. 103-110.
2. "Science and Civilization in Islam", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1997), S. 7, s. 359-369.
3. "Türk Modernleşmesi ve Erol Güngör", *S.Ü. Türkiyât Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, Konya 1998.
4. "Modernleşme Çağında İslâm Dünyasının Değişim Süreci ve Din Anlayışında Yaşanan Kırılma", *Makalat*, (1999/1), s. 59-69.
5. "The Social Status of Women in Islam", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1999), S. VIII, s. 177-189.
6. "Türk Toplumunun Değişim Sürecinde Kamusal Alan ve Kadın", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2000), S. 10, s. 155-180.
7. "Osmanlı’dan Cumhuriyet’e Toplumsal Değişme; Yaşama Pratiği, Kültür ve Din İlişkisi, *Mârife Dergisi*, (Mayıs 2001), Yıl: 1, S. 1, s. 225-235.
8. “Politik Toplum-Sivil Toplum Teori ve Pratiği Bağlamında Din, Dini Farklılıklar ve Dini Gruplar Sosyolojisi”, *Tabula Rasa*, (2001), Yıl: 1, S. 2, s. 93-118.
9. "Erol Güngör Perspektifinde Koptuğumuz Dünya: Ortadoğu ve Türkiye", *Tabula Rasa*, (Mayıs-Ağustos 2003), Yıl: 3, S. 8, s. 205-213.

Tercüme:

1. "Din Sosyolojisi", Neil J. Smelser, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, S. 6, Konya 1996.

Kitap:

1. **Türk Modernleşmesi ve Din**, Çizgi Kitabevi, Konya 1999 (398 sayfa).
2. **Türkiye’de Din ve Değişim: Bir Erol Güngör Çözümlemesi**, Ötügen Yay., İstanbul 2002 (420 sayfa).

Dr. Hayri ERTEN

Y. Lisans: *Din Sosyolojisi Açısından Hz. Ömer Dönemi ve Olayları*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Doktora: *Konya Şer’iyye Sicilleri Işığında Âilenin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (XVIII. Yüzyılın İlk Yarısı)*, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 2000 [Dan: Doç. Dr. Mehmet Bayyigit].

Makale:

1. "Hz. Ömer Döneminde Toplumsal Değişme", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 1996), S. 6.
2. "İslâmcılık Düşüncesinde Kadın Sorununa Bakışta Farklılaşma", *Kamer Dergisi*, 5, 6, 8. Sayılar, 1996.
3. "Osmanlı Ailesinin Yapısı Üzerine", *Mehir*, (1999), S. 4, s. 6-14.

4. "Sosyolojik Veri Olarak Şer'iyye Sicillerinin Değerlendirilmesi", *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Konya 2000), S. 10, s. 531-547.
5. "Hz. Ömer Döneminde Sosyal Yapı ve Değişme", *Mârife Dergisi*, (Mayıs 2001), Yıl: 1, S. 1, s. 175-195.
6. "Konya'da Dinsel Topluluklar ve Cemaatler", **Gez Dünya'yı Gör Konya'yı**, Yapı Kredi Yay., Ankara 2001, s. 366-382.
7. "Konya Şer'iyye Sicilleri Işığında Ailenin Sosyo-Kültürel ve Ekonomik Yapısı (XVIII. Yüzyılın İlk Yarısı)", *Mehir*, (2001), S. 1, s. 81-1112.

Tercüme:

1. "Bir Osmanlı Şehri Olan Bursa'da Kadının Sosyo-Ekonomik Statüsü", Margrethe Schafer, *Selçuk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi* (Konya 1999), S. VIII, s. 323-327.

Kitap:

1. **Konya Şer'iyye Sicilleri Işığında Âilenin Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yapısı (XVIII. Yüzyılın İlk Yarısı)**, Kültür Bakanlığı Yay., Ankara 2001 (XVIII+222 sayfa).

Süleyman Demirel Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Isparta)

Yrd. Doç. Dr. Ahmet Yılmaz SOYYER

Doktora: Şanlıurfa'nın Kıyas Beldesi'nde Bir Toplumsal ve Kültürel Yapı Çözümlemesi, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İstanbul 1992 [Dan: Doç. Dr. Durali Yılmaz].

Makale:

1. "Soyutlanmış Topluluk Kavramı Üzerine Bir Deneme", *Polemik*, (Ankara 1993), S. 8, s. 19.
2. "Dire(nemey)en Geleneğin İki Boyutu: Câmi ve Cemevi I", *Yeni Harran Çevresi*, (Şanlıurfa 1993), S. 1, s. 12-20.
3. "Dire(nemey)en Geleneğin İki Boyutu: Câmi ve Cemevi II", *Yeni Harran Çevresi*, (Şanlıurfa 1993), S. 2.
4. "Osmanlı Döneminde Kızılbaşlar", *Kubbealtı Akademi Mecmuası*, Yıl: 28, S. 1, s. 33.
5. "XVIII-XIX. Yüzyıllarda Bektâşîlik-Devlet İlişkileri", *Arayışlar*, (1999/1), S. 1, s. 75-96.
6. "Osmanlı Devleti'nin Son Yüzyılında Bektâşîlik: Bektâşî Tekkelerinin Kapatılışı ve Bektâşîliğin Yasaklı Yüzyılı", *Arayışlar*, (1999/2), S. 2, s. 35-66.
7. "Öğretmen Adayı Üniversite Öğrencilerinin Laiklik Konusundaki Düşünceleri: S.D.Üniversitesi Örneği", *Tabula Rasa*, (Eylül-Aralık 2002), Yıl: 2, S. 6, s. 39-73.

8. "Öğretmen Adayı Üniversite Öğrencilerinin Uygarlık Dairesi Tercihleri: P.A.Ü. ve S.D.Ü. Örneği", *Tabula Rasa*, Yıl: 1, S. 3, s. 45-63.

Bildiri:

1. "İslam'da Kılık-Kıyafet Meselesine Din Sosyolojisi Açısından Bir Yaklaşım", *İslam'da Kılık Kıyafet Paneli*, S.D.Ü. Kültür Merkezi, Isparta 27.03.1998.
2. "Esrar Dedenin Hikem Redifli Nâtında Hikmet Kavramına Anlama Metodu ile Bir yaklaşım", *I. Kutlu Doğum Sempozyumu*, S.D. Üniversitesi, Isparta, 20-21 Nisan 1998.
3. "Bilgi Sosyolojisi Açısından Abdal Mûsa Tekkesi", *I. Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Sempozyumu*, Gazi Üniversitesi Türk Kültürü ve Hacı Bektaş-ı Veli Araştırma Merkezi, Ankara 22-24 Ekim 1998.
4. "Bektâşî Düşüncesinde Muhammed-Ali Anlayışı", *IV. Kutlu Doğum Sempozyumu*, S.D. Üniversitesi, Isparta 19-20 Nisan 2001.

Kitap:

1. **Türk Sosyolojisinin Başlangıcında Bedfi Nûri**, Kubbealtı Neşriyat, İstanbul 1996 (VIII+278 sayfa).
2. **Sosyolojik Açıdan Alevî-Bektâşî Geleneği**, Seyran Yayınevi, İstanbul 1996 (165 sayfa)
3. **Bir İdeolojinin İzdüşümü: Tâliban**, Fakülte Kitabevi, Isparta 2002 (214 sayfa).

Yrd. Doç. Dr. Kemalettin TAŞ

Y. Lisans: Cemil Meriç'in Din ve Topluma Bakışı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doktora: Türk Toplumunun Diyânet İşleri Başkanlığına Bakışı, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2001 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Cemil Meriç'e Göre İdeolojiler Karşısında Türk Toplumunu", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Eylül-Aralık 2000), C. 3, S. 8, s. 7-23.
2. "Z. Fahri Fındıkoğlu'nun Sosyolojik Görüşleri", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2000), S. 5.
3. "Cemil Meriç'in Sosyoloji Anlayışı", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2001), S. 6, s. 118-130.
4. "Tanzîmat ve Batılılaşma Hareketlerine Sosyolojik Bir Yaklaşım", *Fırat Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2002), S. 7, s. 87-94.
5. "Dindarlık Ölçeği: Dîni Tutumlar Üzerine Bir Araştırma", *Tabula Rasa*, (Mayıs-Ağustos 2003), Yıl: 3, S. 8, s. 239-249.
6. "Dinin Sosyolojik Tanımı Problemi Üzerine Bir değerlendirme", *Dini Araştırmalar Dergisi*, (Mayıs-Ağustos 2003), C. 6, S. 16, s. 199-205.

Kitap:

1. **Türk Halkının Gözüyle Diyânet**, İz Yay., İstanbul 2002 (264 sayfa).

Dr. Adem EFE

Y. Lisans: Nakşibendiliğin Hâliidiye Kolu ve Mahmut Sâmi Ramazanoğlu Cemâati, Dokuz Eylül Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, İzmir.

Doktora: Meşrûtiyetten Cumhuriyete İslâmcılar ve Modernleşme, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 2002 [Dan: Prof. Dr. İzzet Er].

Makale:

1. "Sosyal Barış ve İç Huzur", *Çınar Dergisi*, (1998 Isparta), Yıl: 3, S. 30.
2. "Joachim Wach'a Göre Din Sosyolojisinin Konusu", *S.D.Ü.İ.F. Dergisi*, (Isparta 1998), S. 5.
3. "Salahaddîn Asım'ın İslam Sosyolojisi İle İlgili Bir Yazısı Münâsebetiyle", *Tabula Rasa*, (Mayıs-Ağustos 2003), Yıl: 3, S. 8, s. 325-333.

Bildiri:

1. "Günümüz Müslümanlarının Sosyo-Kültürel Sorunlarının Çözülmesinde Hz. Peygamber'in Anlaşılması", *I. Kutlu Doğum Sempozyumu*, Nisan 1998, Isparta.
2. "Türk Aydınının Din ve Devlet Anlayışı", *Konferans*, SDÜ Oditoryumu 25 Aralık 1998, Isparta.
3. "Hz. Peygamber Döneminde Arap Toplumunda Görülen Toplumsal ve Kültürel Değişmeler ve Bu Değişimde Peygamber'in Karizmatik Şahsiyeti", *IV. Kutlu Doğum Sempozyumu*, Nisan 2001, Isparta.
4. "Türkiye'nin Avrupa Birliğine Giriş Sürecinde Din ve Kültürel Çatışma Sorunu", *Türkiye'nin Avrupa Birliğine Girişinin Din Boyutu Uluslar arası Sempozyumu*, Çanakkale Üniversitesi Rektörlüğü, Eylül 2001, Çanakkale.

Tercüme:

1. "Reformizm ve Sosyal Gelişme", Louis Gardet, *S.D.Ü.İ.F. Dergisi*, Isparta 1997), S. 4.

Dr. Ramazan UÇAR

Y. Lisans: Abdullah Cevdet'te Din ve Batılılaşma, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1997, [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doktora: Alevi-Bektaşî Geleneği Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma (Abdal Musa Tekkesi Örneği), Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2003 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Sütçü İmam Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Kahramanmaraş)

Prof. Dr. Hüsnü Ezber BODUR

Doktora: Dinî İhyâ Hareketi Olarak Vahhâbiliğin Doğuşu, Gelişmesi, Sosyo-Politik ve Ekonomik Neticeleri, Atatürk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Erzurum 1986 [Dan: Prof. Dr. Ünver Günay].

Makale:

1. "Tunus'ta Dinî Ahlâk ve Kapitalizmin Ruhunu", *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (Erzurum 1988), S. 8, s. 309-324.
2. "Arap Milliyetçiliğinin Kaynakları ve Doğuşu (I. Dünya Savaşına Kadar)", *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (1988), S. 8, s. 239-253.
3. "Modern Kapitalizmin Doğmasında Dinin Rolü (Kapitalizmin Ruhunu ile Protestan Ahlakı Arasındaki İlişki)", *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (1990), S. 9, s. 80-108.
4. "Modern Kapitalizmin Doğmasında Dinin Rolü (Kapitalizmin Ruhunu ile Protestan Ahlakı Arasındaki İlişki)", *Atatürk Ü.İ.F. Dergisi*, (1991), S. 10, s. 85-95.
5. "Hoca Ahmet Yesevî ve Toplumsal Bütünleşme", *Hacı Bektaşî Veli Dergisi*, s. 12-17.
6. "Modernleşme ve Din", *Türk Yurdu*, (Şubat 1991), C. 42, S. 388, s. 12-15.
7. "Eski Sovyetler Birliğindeki Türk Cumhuriyetlerinde Milli Kimliğin Korunmasında Dinin Rolü", *Atatürk Üniversitesi Türkiyât Araştırmaları Enstitüsü Dergisi*, (Erzurum 1994), S.1, s. 168-177.
8. "A Small Dynamic Society in the Industrial City of Adana: People from Darande", **Sustainability and Development**, eds. L. Andersson-T. Blom, Sweden. 1998.
9. "Religious Pluralism and Social Solidarity in Turkey from Globalization Theory on the Way of Integration to European Union", www.cesnur.org/2001/London2001.

Bildiri:

1. "Changing Islamic Values and Practices Within the Framework of Center and Periphery Interactions in Metropolitan Areas of Turkey", *24 th International Conference of Sociology of Religion: The City and Beyond*, Toulouse, France 1997.
2. "Evolution of the Turkish Banking System", *Future of the Bankigin: After the Year 2000 in the World and the Czech Republic-III* (Proceedings from the International Conference, Karvina, The Czech Republic 1998.
3. "Dinî Çoğulculuk ve Sosyal Dayanışma", *II. Din Şurası* (Konuşma), 23-27 Kasım 1998.
4. "Ahîlik ve Türk Girişimcilik Kültürünün Oluşumuna Katkıları", *II. Uluslararası Ahîlik Kültürü Sempozyumu Bildirileri*, T.C. Kültür Bakanlığı Yayınları, Ankara, 2000.

5. "Batı'da Ortaya Çıkan Yeni Dini Oluşumlar ve Türk Toplumuna Etkileri", *Üluslar arası Avrupa Birliği Şurası*, DİB Yay., Ankara, 2000.
6. "Küreselleşmenin Sosyal ve Kültürel Boyutu", *Küreselleşme Özel İhtisas Komisyonu Sosyal ve Kültürel Küreselleşme Alt Komisyonuna Sunulan Rapor*, Başbakanlık Devlet Planlama Teşkilatı Müsteşarlığı Avrupa ile İlişkiler Genel Müdürlüğü, Ankara 2000 (18 sayfa).
7. "Türk Toplumunun Entegrasyonunda Kültürel Değerler ve Seyrâni", *Bütün Yönleriyle Develi Bilgi Şöleni*, 26-28 Ekim, 2002.
8. "Küreselleşme ve Din", K.S.Ü. İlahiyât Fakültesi, Isparta 2003.

Kitap:

1. **Toplumsal Gerçekliğe Sosyolojik Bir Bakış**, Atatürk Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Yay., Erzurum 1994.
2. **Türk Toplumunun Bütünleştirici Dinamiği Olarak Nevruz**, Kahramanmaraş Sütçü İmam Üniversitesi Yay., Kahramanmaraş 2000.

Yrd. Doç. Dr. Mehmet Ali KİRMAN

Y. Lisans: Yeni Yayla'da Dini Hayat, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 1994 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Doktora: Türkiye'de Bir Yeni Dîni Cemâat Örneği Olarak Süleymancılık, Ankara Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara 2000 [Dan: Prof. Dr. Münir Koştaş].

Makale:

1. "Batıda Ortaya Çıkan Yeni Dini Hareketlerin Bazı Özellikleri ve Toplumsal İnançları", *Dini Araştırmalar Dergisi*, C. 2, S. 4, Mayıs Haziran 1999, s. 223-233.
2. "Nevruz ve Renkler", *Nevruz Paneli*, K.S.Ü. Konferanslar Dizisi, Kahramanmaraş, K.S.Ü. Yayınları, 1999.
3. "Sosyolojik Açından Çalışma ve Ahlakla İlişkisi", *Kutlu Doğum Sempozyumu*, Kahramanmaraş, K.S.Ü. Yayınları, 2003, s. 19-29.
4. "Küresel Bir Model Olarak Türkiye ve Türk Müslümanlığının İmkânı", *K.S.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Ocak-Haziran 2003), C. 1, S. 1.
5. "Küresel Bir Olgu Olarak Din Değiştirme ve Aileye Etkisi", *Dini Araştırmalar*, (Eylül Aralık 2003), C. 6, S. 17.
6. "Beysin Yıkama Teorileri", *A.Ü.İ.F. Dergisi*, [Yakında Yayımlanacak].

Bildiri:

1. "Batıda Ortaya Çıkan Yeni Dini Hareketlerin Karakteristik Özellikleri", *Üluslar arası Avrupa Birliği Şurası Tebliğ ve Özetleri*, Diyanet İşleri Başkanlığı Yay., Ankara 2000, C. 1, s. 317-321.
2. "Nevruz ve Renkler", *Nevruz Paneli*, K.S.Ü. İlahiyat Fakültesi Kahramanmaraş, 21 Mart 1999.

3. “Sosyolojik Açıdan Çalışma ve Ahlakla İlişkisi”, *I. Kutlu Doğum Sempozyumu*, K.S.Ü. Merkez Kampusu Konferans Salonu, Kahramanmaraş, 08 Mayıs 2003
4. “Küreselleşme Sürecinde Dinî Pazarlar”, *Küreselleşme ve Din Sempozyumu*, Gazi Üniversitesi İlahiyat Fakültesi, Çorum 2003.

Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Bursa)

Prof. Dr. İzzet ER

Doktora: Sosyal Gelişme ve İslâm, İstanbul Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, 1984.

Makale:

1. "Kültür ve Kültür Çeşitleri", *Nesil Dergisi*, (İstanbul 1980), S. 45-46, s. 44-48.
2. "Kültür ve Din Münâsebeti", *Milli Kültür*, (Ankara 1986), S. 52, s. 26-30.
3. "Türkiye’de Din Sosyolojisi Çalışmaları," *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1986), S. 1, s. 125-131.
4. "Genelde Din Sosyolojisine Karşı İlgisizliğin Kaynağı ve Bu İlgisizliğin Giderilmesi", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1987), S. 2, s. 195-204.
5. "Genel Olarak Batı’da İslâm Sosyolojisi Çalışmaları ve Jean Paul Charnay," *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1987), S. 10, s. 79-82.
6. "Müslüman ve Çevresi", *Altınoluk Dergisi*, (İstanbul 1987), S. 16, s.18-19.
7. "Sosyo-Kültürel Yönüyle Hicret", *Diyanet Dergisi*, C. 24, S. 4, s. 17-24. [Bu yazının geliştirilmiş şekli Din Sosyolojisi kitabının 133.-145. sayfaları arasında yayımlanmıştır].
8. "Muhâcirlerin Medine’ye İntibâkının Psiko-Sosyo-Ekonomik Problemleri ve Çözümleri", *Diyanet Dergisi*, C. 25, S. 2, s. 63-80.
9. "Sosyo-Ekonomik Görünümüyle Zekât", *Altınoluk Dergisi*, (İstanbul 1988), S. 27, s. 28-30.
10. "Ziya Gökalp’in Bir Makalesi Münâsebetiyle", *Türk Dünyası Araştırmaları*, (İstanbul 1989), S. 59, s. 143-151.
11. "Türkiye Coğrafyasında Tebliğ", *Altınoluk Dergisi*, (İstanbul 1991), S. 70, s. 14-16.
12. "İslâm’ın Işığında Fert ve Cemiyet", *Altınoluk Dergisi*, (İstanbul 1994), S. 105, s. 19-20.
13. "Sosyal Bilimlerde ve İslâm’da Din Anlayışı", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1998), S. 7, s. 1-12.

Bildiri:

1. "Genelde Din Sosyolojisine Karşı İlgisizliğin Kaynağı ve Bu İlgisizliğin Giderilmesi," *Yükseköğretimde Din Bilimleri Sempozyumu* (21-23 Ekim

1987) Samsun 1987. [Bu tebliğ yukarıda aynı ismi taşıyan makalenin kısaltılmış şeklidir].

2. "Din Sosyolojisi Araştırmaları ve Problemleri", *Günümüz Din Bilimleri Araştırmaları ve Problemleri Sempozyumu* (27-30 Haziran 1989) Samsun 1989, s. 99-106.
3. "Çağımızın İnanmış İdeal İnsan Tipinin Yetişmesine İslâmi Yaklaşım", 20 Eylül 1990'da Zonguldak, 23 Eylül 1990'da tarihinde Bursa'da Kutlu Doğum bildirisi olarak sunulmuş ve daha sonra basılmıştır [**H. Muhammed ve Gençlik**, T.D.V. Yayınları, Ankara, 1995, s. 11-16].
4. "Bugünkü Avrupa'da Din-Devlet İlişkisi", 3-4 Nisan 1993'de Bursa'da Din-Devlet Sempozyumu'nda sunulmuş ve daha sonra basılmıştır [**Din Devlet İlişkileri-Bildiriler**, İstanbul 1996, s. 131-137]. Ayrıca, *Bilgi ve Hikmet Dergisi*, (İstanbul 1995) S. 11'de yayımlanmıştır.

Tercüme:

1. "Dinler ve Sosyal Değişmeler", Raymond Daniel, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1987), S. 2, s. 205-218.
2. "Din Sosyolojisi ve Gelişme Sosyolojisi," Henri Desroche, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1991), S. 3, s. 247-266.
3. "Morfolojik Sosyolojiden Tipolojik Sosyolojiye," Henri Desroche, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1992), S. 4, s. 293-306.
4. "İslâm Sosyolojisine Başlarken –Dini Hadise de Sosyal Bir Olay-", Joseph Chelhod, *Din Öğretimi Dergisi*, (Ankara 1993), S. 41-42, s. 90-95.
5. "Hicret Öncesi Mekke'de Kapitalizm", Joseph Chelhod, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1993), S. 4, s. 307-310.
6. **Batı'da Din-Devlet İlişkileri: Fransa Örneği**, Jacques Robert, İz Yayıncılık, İstanbul 1998.

Kitap:

1. **Sosyal Gelişme ve İslâm**, Furkan Kitabevi, (1. baskı) Bursa 1988; (2. baskı) Bursa 1994; (3. baskı) Rağbet Yay., İstanbul 1999 (XV+167 sayfa).
2. **Din Sosyolojisi**, Akçağ Yayınları, Ankara 1998 (323 sayfa).

Ansiklopedi Maddesi:

1. **Sosyal Bilimler Ansiklopedisi**, Risale Yay., İstanbul 1990, C. I-IV [Çeşitli Maddeler].
2. "Din Sosyolojisi", **TDV İslâm Ansiklopedisi**, İstanbul 1994, C. 9, s. 345-349.
3. **İslâm'da İnanç, İbadet ve Günlük Yaşayış Ansiklopedisi**, İ.F.A.V. Yay., İstanbul 1997, C. I-IV [Çeşitli Maddeler].

Doç. Dr. Abdurrahman KURT

Y. Lisans: İslâm'ın İlk Döneminde Âile Müessesesi, Sosyolojik Bir Yaklaşım, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1987 [Dan: Dr. İzzet Er].

Doktora: Tanzîmat Döneminde Ailenin Sosyo-Ekonomik Yapısı (1835-1876) Bursa Örneği, Uludağ Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Bursa 1994 [Dan: Doç. Dr. İzzet Er].

Makale:

1. "Tanzîmat Döneminde Koruyucu Âile Müesseseleri", **Sosyo-Kültürel Değişim Sürecinde Türk Ailesi**, T. C. Başbakanlık Âile Araştırma Kurumu, (Ankara 1992), C. 2, s. 548-567.
2. "İslâm'ın Koruyucu Âileye Bakışı", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1994), S. 6, s. 177-186.
3. "Dini Kaynakların Çokeşliliğe İlişkin Görüşleri ve Osmanlılarda Çokeşlilik", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1999), S. 8, s. 183-214.
4. "Sosyal Güven ve Din", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2000), S. 8, s. 183-214.
5. "Sosyo-Ekonomik ve Kültürel Yönden İslâm Öncesi Mekke Toplumu", *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (2001).
6. "Toplum ve Din", **Sosyolojiye Giriş**, (Der: İhsan Sezal), Martı Yayınevi, Ankara 2002, s. 493-569.

Bildiri:

1. "Osmanlı'da Koruyucu Aile Sistemleri", *Aile ve Çocuk Sempozyumu*, Ensar Vakfı Marmara Bölge Başkanlığı, 05.10.1991 Bursa.
2. "Tanzîmat Döneminde Kadının Sosyo-Ekonomik Konumu, Bursa Örneği (1839-1876)", *Başlangıçtan Günümüze Anadolu'da Kadının Sosyo-Ekonomik Durumu*, Topkapı Sarayını Sevenler Derneği, 09-13 Mayıs 1994.

Tercüme:

1. "Weber'in İslâm Hakkındaki Değerlendirmeleri", B. Turner, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1987), S. 2, s. 283-290.
2. "Yaş ve Din", M. B. Argyle ve B. Hallami, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (1992) S. 4, s. 319-331.

Kitap:

1. **Bursa Sicillerine Göre Osmanlı Ailesi (1839-1876)**, Uludağ Üniversitesi Basımevi, 1998.
2. **Sosyal İman (İmanın Toplumsal Yansıması)**, Rehber Ajans, Bursa 2001.

Ansiklopedi Maddesi:

1. "Osmanlı'da Kadının Sosyo-Ekonomik Konumu", **Osmanlı**, Yeni Türkiye Yayınları, (Ankara 1999), C. 5, s. 434-449.

2. "Osmanlı Toplumunda Poligami", **Osmanlı**, Yeni Türkiye Yayınları, (Ankara 1999), C. 5, s. 397-406.
3. "Poligamy in the Ottoman Society", **The Great Ottoman Turkish Civilisation**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 2000), C. 2, s. 686-695.
4. "Târihî Süreçte Türk Kadınları", **Türkler**, C. V.

Dr. Vejdi BİLGİN

- Y. Lisans: Sosyal Çözülme Din İlişkilerine Din Sosyolojisi Açısından Kavramsal Bir Yaklaşım, Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 1996 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Erkan Perşembe].
- Doktora: Sosyo-Kültürel Şartların Fıkıh Hükümlere Etkisi (Dînî Hukukun Toplumsal Kaynakları Üzerine Sosyolojik Bir Araştırma), Ondokuz Mayıs Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Samsun 2001 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Erkan Perşembe].

Makale:

1. "Türk Toplumunun Evlilik Konusunda Bilgilenme ve Bilinçlenme Düzeyleri", *U.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Bursa 1998), S. 9, s. 565-588.
2. "Türk Toplumunda Aile Kurumunu Benimseme ve Sahiplenme Düzeyleri", *O.M.Ü. İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Samsun 1998), S. 10, s. 387-413 [Ayrıca, *Uludağ Üniversitesi İlahiyat Fakültesi*, (2000), C. 9, S. 9].
3. "Yabancılaşma Problemi Karşısında Fert ve Toplum", *Diyânet Aylık Dergi*, (Nisan 2003), S. 148, s. 25-29.

Bildiri:

1. "Kur'ân ve Yoksulluk", *Yoksulluk Sempozyumu*, Deniz Feneri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, İstanbul 2003.

Kitap:

1. **Sosyal Çözülme ve Din**, Etüt Yay., Samsun 1997.

Ansiklopedi Maddesi:

1. "Gerileme ve Çöküş Devri Osmanlı Zihniyeti", **Osmanlı**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 1999), C. 7, s. 630-644.
2. "Klasik Dönem Osmanlı Hukuk Düşüncesinin Temel Özellikleri", **Türkler**, Yeni Türkiye Yay., (Ankara 2002), C. 11, s. 54-60.
3. "The Social Character of The Ottomans in The Period of Recession and Collapse", **The Great Otoman Turkish Civilization**, Yeni Türkiye yay., C. III, s. 271.

Ar. Gör. Kemal ATAMAN

Doktora: The Catholic University of America'da doktora çalışmalarına devam ediyor.

Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi (Van)

Yrd. Doç. Dr. Necdet SUBAŞI*

Doktora: Türk Aydınının Din Anlayışı: 1980 Sonrası Örneği, Selçuk Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü, Konya 1995 [Dan: Yrd. Doç. Dr. Bünyamin Solmaz].

Makale:

1. "Kur’ân’da Sosyal Konulara Giriş", *İslami Araştırmalar Dergisi*, (1992), C. 6, S. 2, s. 143-147.
2. "Müzakere ve Tartışma Arasında Medîne Sözleşmesi", *Tezkire*, (Güz 1993), S. 5 s. 99-104.
3. "Oryantalist Söylemin Sosyolojisi", *Bilgi ve Hikmet*, (Bahar 1994), S. 6, s. 104-111.
4. "Dinlerin Kaderi: Ülemâ ve Aydınlanma", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi İlahiyat Fakültesi Dergisi*, (Van 1994), S. 1, s. 161-169.
5. "Bir Toplumsal Kategoriyi Anlamaya Giriş: Avamın Sosyolojisi", *Bilgi ve Hikmet*, (Bahar 1995), S. 10 s. 78-82.
6. "Din, Aydın ve Meşrûiyet", *Türkiye Günlüğü*, (Temmuz-Ağustos 1995), S. 35, s. 80-86.
7. "Günümüz Türkiye’sinde Dinin Halk Katındaki Görüntüleri", *Türkiye Günlüğü*, (Mayıs-Haziran 1995), S. 34 s. 57-62.
8. "Fundamentalizm, İslâm ve Hayat", *İslâmi Araştırmalar Dergisi*, (1995), C. 8, S. 3-4.
9. "Arkoun’un Okumalarında Tarihsellik ve Kutsallık", *İslâmi Araştırmalar*, (1996), C. VIII, S. 1-2-3-4 s. 204-224.
10. "Öteki’nin İnsan Hakları", *İslâmiyât*, (Nisan-Haziran 1999), C. 2, S. 2, s. 85-97.
11. "Şeyh, Seyyid ve Molla: Doğu ve Güneydoğu Anadolu Örneğinde Dinsel İtibârın Kategorileri", *İslâmiyât*, (Temmuz-Eylül 1999), C. 2, S. 3, s. 121-141.
12. "Arzular ve Gerçekler -Modernleşen Türkiye’de Dinin Referans Gücü-", *Türkiye Günlüğü*, (Ocak-Şubat 2000), S. 59, s. 79-85.
13. "80’li Yıllarda Örtünmenin Anlamı", *İslâmiyât*, (Nisan-Haziran 2000), C. 3, S. 2, s. 61-71.
14. "Modern Alevîlik: Sınırları Zorlayan Söylem Arayışları", *İslâmiyât*, (Ekim-Aralık 2001), C. 4, S. 4, s. 147-165.
15. "Sanal Cemâat Örüntüleri", *Âraf Dergisi*, (Ekim 2001), S. 26 [Ayrıca, "Sanal Cemâat Örüntüleri", *Bilişim Toplumuna Girerken: Sosyoloji ve Hukukta Etkiler Sempozyumu*, Ankara 2001, s. 105-112].
16. "İlahiyat(çı)lar Üzerine", *Emânet*, (Mayıs-Haziran 2001), S. 10, s. 21-25.

* Bir süredir Muğla Üniversitesi Fen-Edebiyat Fakültesi’nde görev yapmaktadır.

17. "Türk Modernleşmesi ve Alevîlik", *Folklor/Edebiyat Dergisi Alevîlik Özel Sayısı*, (2002/1), S. 29, s. 91-123.
18. "Ara Dönem Din Politikaları", *Toplum ve Bilim*, (Yaz 2002), S. 93, s. 284-314.
19. "Gündelik Hayat ve Dinsellik", *Avrupa Günlüğü*, S. 2, s. 237-260. [Ayrıca, "Gündelik Hayat ve Dinsellik", *Yüzüncü Yıl Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, (2001), S. 2 s. 239-267].
20. "Dinsel İtibârın Göstergeleri: Doğu ve Güneydoğu Anadolu Bölgesi Örneğinde Bir Yaklaşım", *Avrupa Günlüğü*, S. 1, s. 95-126.
21. "Türk(eye) Dindarlığı: Yeni Tipolojiler", *İslamiyat*, (Ekim-Aralık 2002), C. 5, S. 4, s. 17-41.ü
22. "Sorunlu Bir Alan: Din Sosyolojisi", **Sorgulanan Sosyoloji**, Eylül Yay., Ankara 2002 [Ayrıca, "Sorunlu Bir Yaklaşım Alanı: Din Sosyolojisi", *Bilgi ve Düşünce*, (2002), S. 1, s. 104-109].
23. "Olağanüstü Durumlar Sosyolojisinde Yöntem Sorunları", *Sosyal Bilimler Kavşağında Doğu ve Güneydoğu Anadolu*, Van Valiliği Yay., İstanbul 1998, s. 241-258.
24. "Ağırlıkları Atmak", *İslâmiyât/Kütâbiyât Bülten*, (Nisan-Haziran 2002), S. 3, s.12-13.
25. "Tarabya Buluşması: İtiraf, Keşf ve Hesaplaşma, Güncel Dini Meseleler İstişâre Toplantısı-I Üzerine-", *İslâmiyat*, (Nisan-Haziran 2002), C. V, S. 2, s. 187-190.
26. "Alevîlik, Alevîler ve Modernleşme", *Birikim*, (Temmuz 2002), S. 159 s. 87-94.
27. "Tarabya Buluşması: İlâhiyat ve Diyânet", *Türkiye Kültür Araştırmaları Bülteni*, (Ekim 2002), S. 8, s.5-9.
28. "Peygamberlerin Vârisleri Olarak Ülemâ", *Diyânet Aylık Dergi*, (Nisan 2003), S. 148, s. 32-33.
29. "Toplumsal Değişme, Âile ve Yeni Risk Alanları", *Türkiye Günlüğü*, (2002), S. 69, s.94-104.
30. "Sırrı Fâş Eylemek: Alevî(lik) Araştırmalarında Yöntem Sorunları", *İslâmiyât*, (Temmuz-Eylül 2003), C. 6, S. 3, s. 173-183.

Bildiri:

1. "Türk Eğitim Sisteminin Oluşum Sürecinde Zihniyet Değişiklikleri ve Aydınlarımız", *1. Eğitim Felsefesi Kongresi*, 5-8 Ekim 1994 Van.
2. "Türk Aydınının Din Anlayışı", *1. İslâm Düşüncesi Sempozyumu*, Beyan Yay., İstanbul 1995, s. 171-175.
3. "İslâm Dünyasında Sosyo-Politik Değişim Süreçleri", *Kutlu Doğum Haftası Etkinlikleri*, Türkiye Diyanet Vakfı, 20-26 Nisan 1996 Van.
4. "Olağanüstü Durumlar Sosyolojisinde Yöntem Sorunları", *Sosyal Bilimler Kavşağında Doğu ve Güneydoğu Anadolu Sempozyumu*, 4-6 Haziran 1997 Van.

5. "Kutsal Tarihin Dînî Sosyolojisi", *Sosyoloji ve Tarih Sempozyumu*, UNESCO Türkiye Milli Komisyonu, 27-28 Nisan 1998.
6. "Öteki'nin İnsan Hakları", Türkiye'de İnsan Hakları Konferansı, Türkiye ve Orta Doğu Amme İdaresi Enstitüsü, 10-11 Aralık 1998 Ankara.
7. "Arzular ve Gerçekler -Modernleşen Türkiye'de Dinin Referans Gücü-", *Altıncı Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi*, Türk Sosyal Bilimler Derneği, 17-19 Kasım 1999 Ankara.
8. "Alevî Modernleşmesi", *Kültür ve Modernite Sempozyumu*, Kültür Araştırmaları Grubu, 25-27 Ekim 2001 Kemer.
9. "Ara Dönem Din Politikaları", *Yedinci Ulusal Sosyal Bilimler Kongresi*, Türk Sosyal Bilimler Derneği, 21-23 Kasım 2001 Ankara.
10. "Toplumsal Değişme, Âile ve Yeni Risk Alanları", *Çağımızda Sosyal Değişme ve İslâm Sempozyumu*, Türkiye Diyanet Vakfı, 24-26 Mayıs 2002 Ankara.
11. "Alevîlik, Alevîler ve Modernleşme", *Bilgi Toplumunda Alevilik -Avrupa'da Dinlerarası Diyalog Amaçlı Entegratif Girişimler-*, 17-19 Mayıs 2002, Bielefeld (Almanya) [**Bilgi Toplumunda Alevîlik**, (Hazırlayan: İbrahim Bahadır), Alevi Kültür Merkezi Yay., Ankara 2003, s. 173-193].
12. "Kur'ân Eksenli Yoksulluk Teolojisinin Yansımaları", *Yoksulluk Sempozyumu*, Deniz Feneri Yardımlaşma ve Dayanışma Derneği, İstanbul 2003.

Kitap:

1. **Türk Aydınının Din Anlayışı**, Yapı Kredi yay., İstanbul 1996.
2. **Kutsanmış Görüntüler**, Nehir Yay., İstanbul 1999 (451 sayfa).
3. **Öteki Türkiye'de Din ve Modernleşme**, Vadi Yay., Ankara 2002 (184 sayfa).